

กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร
ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์
พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๗ (๕) มาตรา ๔๔ มาตรา ๖๐ วรรคสอง มาตรา ๖๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จึงออกกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้เรียกว่า “กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้

“ผู้อุทธรณ์” หมายความว่า ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ และผู้ที่รับมอบหมายให้อุทธรณ์แทน

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้อุทธรณ์และคู่กรณีในอุทธรณ์

“คู่กรณีในอุทธรณ์” หมายความว่า ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษทางวินัยหรือสั่งให้ออกจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์

“พนักงานผู้รับอุทธรณ์” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน ก.ก. ได้มอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการ เกี่ยวกับการรับอุทธรณ์ การตรวจหนังสืออุทธรณ์

“นิติกรผู้รับผิดชอบสำนวน” หมายความว่า นิติกรที่สำนักงาน ก.ก. ได้มอบหมายให้รับผิดชอบ สำนวนเรื่องอุทธรณ์

“กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร” หมายความว่า กรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร และบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งจาก ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร

“องค์คณะวินิจฉัย” หมายความว่า ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ตั้งเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ และต้องมีกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครอย่างน้อยสองคนจึงจะเป็นองค์คณะวินิจฉัย

“กรรมการเจ้าของสำนวน” หมายความว่า กรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครและประธานกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ให้เป็นผู้รับผิดชอบสำนวนเรื่องอุทธรณ์

ข้อ ๔ ให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร รักษาการตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้ ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร อาจหารือที่ประชุม ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยก็ได้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ วิธีพิจารณาอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เป็นวิธีพิจารณาโดยใช้ระบบไต่สวน ตามที่กำหนดในกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้

ในกรณีที่กฎหมายหรือระเบียบตามวรรคหนึ่ง มิได้กำหนดเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ ให้ดำเนินการ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

ข้อ ๖ ระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้ หรือตามที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครเห็นสมควรหรือคู่กรณีมีคำขอ ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครมีอำนาจยื่น หรือขยายได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๗ ในกรณีที่ไม่ได้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาในการเสนอเรื่องอุทธรณ์และตรวจอุทธรณ์ การแสวงหาข้อเท็จจริง การสรุปสำนวน การรับฟังพยานหลักฐาน หรือในการดำเนินกระบวนการพิจารณา อย่างอื่นก่อนมีคำวินิจฉัย เมื่อองค์คณะวินิจฉัยเห็นสมควรหรือเมื่อคู่กรณีฝ่ายที่เสียหายเนื่องจากการ ที่มิได้ปฏิบัติเช่นนั้น มีคำขอ องค์คณะวินิจฉัยมีอำนาจสั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาที่ผิดกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนั้นเสียทั้งหมดหรือบางส่วนหรือสั่งแก้ไขหรือมีคำสั่งในเรื่องนั้นอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ เห็นสมควร

ข้อความดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง คู่กรณีฝ่ายที่เสียหายอาจยกขึ้นได้ไม่ว่าเวลาใด ๆ ก่อนมีคำสั่ง หรือคำวินิจฉัย แต่ต้องไม่เกินแปดวันนับแต่วันที่ทราบถึงเหตุดังกล่าว หรือมิได้ให้สัตยาบันแก่การนั้น

การยกเลิกกระบวนการพิจารณาตามวรรคหนึ่ง อันมิใช่เรื่องที่คู่กรณีจะเลยไม่ดำเนินการกระบวนการพิจารณาเรื่องนั้นภายในระยะเวลาที่กฎหมาย กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือที่องค์คณะวินิจฉัยกำหนดไว้ ไม่ตัดสิทธิคู่กรณีนั้นในอันที่จะดำเนินการกระบวนการพิจารณานั้นใหม่ให้ถูกต้องได้

ข้อ ๘ การทำคำขอหรือคำร้องต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ในกระบวนการพิจารณาของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ให้ทำเป็นหนังสือ เว้นแต่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครจะอนุญาตให้ทำด้วยวาจา ในกรณีเช่นนี้ให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครพิจารณาจัดแจ้งข้อความนั้นไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณา

ข้อ ๙ ให้มีการจัดแจ้งรายงานการไต่สวน การนั่งพิจารณาหรือการดำเนินการกระบวนการพิจารณาใด ๆ ไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณารวมไว้ในสำนวนเรื่องอุทธรณ์ทุกครั้ง

รายงานกระบวนการพิจารณานั้น ให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับเลขเรื่องที่ ชื่อองค์คณะวินิจฉัย ชื่อคู่กรณี สถานที่ วันและเวลาที่ดำเนินการ ข้อความโดยย่อเกี่ยวกับเรื่องที่กระทำ และลายมือชื่อ องค์คณะวินิจฉัย ในกรณีที่กระบวนการพิจารณาใดกระทำต่อหน้าคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือพยาน ให้คู่กรณี หรือพยานดังกล่าว ลงลายมือชื่อไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณาด้วย

ข้อ ๑๐ ถ้าคู่กรณี พยาน หรือบุคคลใดจะต้องลงลายพิมพ์นิ้วมือ แงงใด หรือเครื่องหมาย อย่างอื่นแทนการลงลายมือชื่อในรายงานกระบวนการพิจารณา บันทึก หรือเอกสารใดเพื่อแสดงการรับรู้ รายงานหรือบันทึกนั้น หรือเพื่อรับรองการอ่านหรือส่งเอกสารนั้น หากกระทำโดยมีพยานลงลายมือชื่อ รับรองไว้ด้วยสองคนแล้ว ให้ถือเสมือนกับการลงลายมือชื่อ แต่ถ้ากระทำต่อหน้าองค์คณะวินิจฉัย ไม่จำเป็นต้องมีลายมือชื่อของพยานสองคนรับรอง

ถ้าคู่กรณี พยาน หรือบุคคลที่จะต้องลงลายมือชื่อในรายงาน บันทึก หรือเอกสารดังกล่าว ลงลายมือชื่อไม่ได้หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้จัดแจ้งเหตุที่ไม่มีลายมือชื่อเช่นนั้นไว้

ข้อ ๑๑ การยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คู่กรณีจะยื่นด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นยื่นต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือจะส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ ในกรณีที่ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ให้ถือว่า วันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ของส่งเอกสารเป็นวันที่ยื่นเอกสาร หรือพยานหลักฐานต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร

การมอบฉันทะให้ผู้อื่นยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐาน ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้มอบ ผู้รับมอบ และพยาน

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ต้องแจ้งข้อความหรือต้องส่งเอกสารใดให้แก่คู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ถ้าผู้นั้นหรือ ผู้แทนของผู้นั้นมิได้รับทราบข้อความหรือมิได้รับเอกสารจาก ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ให้แจ้งข้อความเป็นหนังสือหรือส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับ เว้นแต่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จะมีคำสั่งให้แจ้งข้อความหรือส่งเอกสารโดยวิธีอื่น

ในกรณีที่คู่กรณีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องยื่นคำขอต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อขอให้มีการแจ้งข้อความหรือส่งเอกสารโดยวิธีอื่น คู่กรณีหรือบุคคลซึ่งยื่นคำขอต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการแจ้งข้อความหรือส่งเอกสารโดยวิธีดังกล่าว

ข้อ ๑๓ การแจ้งข้อความเป็นหนังสือหรือส่งเอกสารทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ถือว่าวันที่ระบุในใบตอบรับเป็นวันที่ได้รับแจ้ง หากไม่ปรากฏวันที่ในใบตอบรับให้ถือว่าวันที่ครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งเป็นวันที่ได้รับแจ้ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้นหรือไม่ได้รับ

การแจ้งข้อความหรือส่งเอกสารโดยวิธีอื่นตามคำสั่ง ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร กำหนดวันที่ถือว่าผู้รับได้รับแจ้งไว้ด้วย

ข้อ ๑๔ การแจ้งข้อความเป็นหนังสือหรือส่งเอกสารโดยวิธีให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครหรือบุคคลอื่นนำไปส่ง ถ้าผู้รับไม่ยอมรับหรือถ้าในขณะที่นำไปส่งไม่พบผู้รับ ให้วางหรือปิดหนังสือหรือเอกสารนั้นไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่นั้นต่อหน้าเจ้าพนักงานตำรวจ ข้าราชการอื่น พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และให้ถือว่าผู้รับได้รับแจ้งในวันที่วางหรือปิดหนังสือหรือเอกสารนั้น

ในกรณีที่ไม่มีพบผู้รับ จะส่งหนังสือหรือเอกสารแก่บุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้นก็ได้ และให้ถือว่าผู้รับได้รับแจ้งในวันที่ได้ส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่บุคคลนั้น

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ส่ง วาง หรือปิดหนังสือ หรือเอกสารในเวลา กลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครหรือบุคคลผู้นำไปส่ง มอบใบรับลงลายมือชื่อผู้รับ หรือมอบรายการส่งหนังสือหรือเอกสารลงลายมือชื่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือบุคคลผู้นำไปส่ง แล้วแต่กรณี ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อรวมไว้ในสำนวน

ใบรับหรือรายงานตามวรรคสาม ต้องระบุวิธีส่ง เวลา วัน เดือน ปีที่ส่งหนังสือหรือเอกสาร รวมทั้งชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือบุคคลผู้นำไปส่ง ใบรับหรือรายงานดังกล่าว จะทำโดยวิธีจดลงไว้ที่หนังสือหรือเอกสารต้นฉบับซึ่งยื่นต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ก็ได้

ข้อ ๑๕ เอกสารหรือพยานหลักฐานที่คู่กรณียื่นต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้มา ให้เปิดโอกาสให้คู่กรณีขอตรวจดู ทราบ คัดสำเนา หรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้อง และ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร อาจส่งสำเนาให้คู่กรณีตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนี้ เว้นแต่กรณีที่มีกฎหมายคุ้มครองให้ไม่ต้องเปิดเผย หรือกรณีที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าจำเป็นต้องไม่เปิดเผย เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินงานของรัฐและหรือราชการ

ในกรณีที่เอกสารหรือพยานหลักฐานมีการกำหนดขึ้นความลับไว้ มีข้อความที่ไม่เหมาะสมหรือมีข้อความที่อาจเป็นการดูหมิ่นหรือหมิ่นประมาทบุคคลใด ให้อยู่ในดุลพินิจของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ที่จะไม่เปิดโอกาสให้คู่กรณีขอตรวจดู ทราบ คัดสำเนา ขอสำเนาอันรับรองถูกต้อง หรือไม่ส่งสำเนาให้คู่กรณี ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดอำนาจ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ที่จะจัดให้มีการทำสรุปเรื่องและเปิดโอกาสให้คู่กรณี ขอตรวจดู ทราบหรือคัดสำเนาสรุปเรื่อง หรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้องของสรุปเรื่อง หรือส่งสำเนาสรุปเรื่องดังกล่าวให้คู่กรณี

ข้อ ๑๖ พยานเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการให้ถ้อยคำของตนในสำนวน หรือบุคคลภายนอก ผู้มีส่วนได้เสียอาจยื่นคำขอต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อขอตรวจดูเอกสารทั้งหมดหรือบางฉบับ ในสำนวน หรือขอคัดสำเนาหรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้องก็ได้ แต่ทั้งนี้ ห้ามอนุญาตเช่นนั้นแก่

(๑) บุคคลภายนอก ในสำนวนที่พิจารณาโดยไม่เปิดเผย

(๒) พยานหรือบุคคลภายนอก ในสำนวนที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ห้ามการตรวจหรือคัดสำเนาเอกสารในสำนวนทั้งหมดหรือบางฉบับเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือประโยชน์สาธารณะ

(๓) พยานหรือบุคคลภายนอก ในกรณีที่กฎหมายคุ้มครองให้ไม่ต้องเปิดเผย หรือกรณีที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าจำเป็นต้องไม่เปิดเผย เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินการของรัฐ และหรือราชการ

ข้อ ๑๗ คู่กรณี พยาน หรือบุคคลภายนอกไม่อาจขอตรวจดูหรือขอคัดสำเนาเอกสารที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นิติกรผู้รับผิดชอบสำนวน กรรมการเจ้าของสำนวน หรือองค์คณะวินิจฉัยจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการภายใน ทั้งไม่อาจขอสำเนาอันรับรองถูกต้องของเอกสารนั้น

ข้อ ๑๘ การตรวจดูหรือการคัดสำเนาเอกสารในสำนวนให้ผู้ขอตามข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ หรือบุคคลซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ขอเป็นผู้ตรวจดูหรือคัด ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร กำหนด เพื่อความสะดวกหรือเพื่อความปลอดภัยของเอกสารนั้น

ห้ามคัดสำเนาคำวินิจฉัยหรือคำสั่งขององค์คณะวินิจฉัยก่อนที่จะมีการแจ้งคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้น การรับรองสำเนาเอกสาร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร กำหนด เป็นผู้รับรอง

ข้อ ๑๙ ถ้าสำนวนเอกสารของคู่กรณี พยานหลักฐาน รายงานกระบวนการพิจารณาคำวินิจฉัยหรือเอกสารอื่นใดที่รวมไว้ในสำนวนซึ่งยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา หรือรอการดำเนินการตามคำวินิจฉัยสูญหายไป หรือบุบสลายทั้งหมดหรือบางส่วน และกรณีดังกล่าวเป็นการขัดข้องต่อการพิจารณาวินิจฉัย การมีคำสั่ง หรือการดำเนินการตามคำวินิจฉัย เมื่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นสมควรหรือคู่กรณีฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีคำขอ ให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร สั่งให้คู่กรณีหรือบุคคลผู้ถือเอกสารนั้นนำสำเนาที่รับรองถูกต้องมาส่งต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ถ้าสำเนาเช่นนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนหาไม่ได้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร อาจมีคำวินิจฉัยให้พิจารณาอุทธรณ์นั้นใหม่ หรือมีคำสั่งอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๒๐ เพื่อให้กระบวนการพิจารณาเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม องค์คณะวินิจฉัย หรือกรรมการเจ้าของสำนวนอาจมีคำสั่งให้การติดต่อสื่อสารระหว่างองค์คณะวินิจฉัย หรือกรรมการเจ้าของสำนวนด้วยกันกระทำโดยโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น แทนการติดต่อโดยทางไปรษณีย์หรือประกอบกันก็ได้ โดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน และความเหมาะสมแก่ลักษณะเนื้อหาของเรื่องที่ทำการติดต่อ รวมทั้งจำนวนและลักษณะของเอกสาร หรือวัตถุอื่นที่เกี่ยวข้อง

เพื่ออำนวยความสะดวกแก่คู่กรณี พยาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร อาจมีคำสั่งให้การแจ้งข้อความหรือการส่งเอกสารระหว่าง ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร กับคู่กรณี พยาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง กระทำโดยวิธีการตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร กำหนดวันที่ถือว่าได้รับแจ้งข้อความหรือเอกสารไว้ด้วย

ข้อ ๒๑ ส่วนวน เอกสารของคู่กรณี พยานหลักฐาน รายงานกระบวนการพิจารณา คำวินิจฉัย คำสั่ง หรือเอกสารอื่นใดที่รวมไว้ในส่วนวน ไม่ว่าจะเป็นเอกสารต้นฉบับหรือสำเนาฉบับ ถ้าองค์คณะวินิจฉัยเห็นสมควร จะมีคำสั่งให้ส่งคืน เก็บรักษาหรือนำเสนอในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

หมวด ๒

การยื่นอุทธรณ์ และการตรวจอุทธรณ์

ข้อ ๒๒ ผู้อุทธรณ์ ต้องเป็นผู้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร และที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ฉบับนี้

ข้อ ๒๓ กรณีที่ผู้ที่มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ถึงแก่ความตายก่อนที่จะใช้สิทธิอุทธรณ์ ทายาทผู้มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดของผู้นั้น มีสิทธิอุทธรณ์แทนได้

ในกรณีที่มียายาทหลายคนก็ดี ทายาทเป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถก็ดี หากทายาทเหล่านั้นประสงค์จะอุทธรณ์แทนตามวรรคหนึ่ง ให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยความสามารถมาเทียบเพื่อการใช้บังคับแล้วแต่กรณีโดยอนุโลม

ข้อ ๒๔ ผู้มีสิทธิอุทธรณ์จะมอบหมายให้ทนายความ หรือบุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว ทำการอุทธรณ์แทนได้ ด้วยเหตุจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) เจ็บป่วยจนไม่สามารถอุทธรณ์ด้วยตนเองได้
- (๒) อยู่ในต่างประเทศและคาดหมายได้ว่าไม่อาจอุทธรณ์ด้วยตนเองได้ทันเวลาที่กำหนด
- (๓) มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือองค์คณะวินิจฉัยเห็นสมควร

ข้อ ๒๕ ผู้อุทธรณ์อาจมอบหมายให้ทนายความ หรือบุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว เป็นผู้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดในกระบวนการอุทธรณ์แทนก็ได้ แต่ต้องแจ้งล่วงหน้าเพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อน

ในการชี้แจงหรือให้ถ้อยคำต่อองค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์หรือต่อกรรมการเจ้าของส่วนวน คู่กรณี มีสิทธินำทนายความ หรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาได้

การใดที่ทนายความหรือที่ปรึกษาได้ทำลงต่อหน้าคู่กรณี ให้ถือว่าเป็นการกระทำของคู่กรณี เว้นแต่คู่กรณีจะได้คัดค้านเสียแต่ในขณะนั้น

ข้อ ๒๖ การมอบหมายตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ฉบับนี้ ให้ทำเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อ ผู้มอบและผู้รับมอบ ถ้าผู้มอบไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือ หรือแกลง โดยมียานลงลายมือชื่อรับรองอย่างน้อยสองคน และให้มีหลักฐานแสดงตัวผู้ได้รับมอบหมายด้วย

ข้อ ๒๗ การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือถึงประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร โดยใช้ถ้อยคำสุภาพ และมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์
- (๒) คำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ และวันที่รับทราบคำสั่ง
- (๓) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นเป็นข้อคัดค้านคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์
- (๔) คำขอของผู้อุทธรณ์
- (๕) ลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์

ถ้าเป็นการอุทธรณ์โดยทนายท หรือผู้ได้รับมอบหมายให้อุทธรณ์แทน ให้ปรับสาระสำคัญ ในหนังสืออุทธรณ์ให้เหมาะสม โดยอย่างน้อยควรมีสาระสำคัญให้สามารถเข้าใจได้ตามหัวข้อที่กล่าว ในวรรคหนึ่ง

ข้อ ๒๘ ให้ผู้อุทธรณ์จัดทำสำเนาหนังสืออุทธรณ์ และสำเนายานหลักฐานที่ผู้อุทธรณ์ รับรองสำเนาถูกต้อง ยื่นพร้อมกับหนังสืออุทธรณ์ด้วย กรณีที่ไม่อาจแนบยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ เพราะยานหลักฐานอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่น หรือเพราะเหตุอื่นใด ให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบยานหลักฐานไว้ด้วย และถ้ามีการมอบหมายให้ดำเนินการแทน ก็ให้แนบหนังสือมอบหมายตามข้อ ๒๖ แล้วแต่กรณี พร้อมหนังสืออุทธรณ์ด้วย

ข้อ ๒๙ การอุทธรณ์ต้องยื่นภายในกำหนดระยะเวลา ดังนี้

(๑) สามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ สำหรับผู้ที่ถูกสั่ง ลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากร กรุงเทพมหานคร

(๒) เก้าสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ หรือหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ถูกสั่งลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร และบุคลากรกรุงเทพมหานคร ถึงแก่ความตาย สำหรับทนายทตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๕

ข้อ ๓๐ การยื่นหนังสืออุทธรณ์ ให้ยื่นต่อพนักงานผู้รับอุทธรณ์ที่กองพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.ก. หรือจะส่งหนังสืออุทธรณ์โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ และเพื่อประโยชน์ในการ นับระยะเวลาอุทธรณ์ ในกรณีมายื่นอุทธรณ์ต่อพนักงานผู้รับอุทธรณ์ ให้ถือว่าวันที่รับหนังสือตามหลักฐาน การลงทะเบียนรับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณเป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์ ส่วนกรณีส่งหนังสือ อุทธรณ์ทางไปรษณีย์ให้ถือว่าวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ของหนังสืออุทธรณ์เป็นวัน ยื่นหนังสืออุทธรณ์

ข้อ ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ให้ถือว่าวันที่ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัย หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง เป็นวันรับทราบคำสั่ง

ถ้าผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษ หรือคำสั่งให้ออกจากราชการ และมีการแจ้งคำสั่งลงโทษ หรือคำสั่งให้ออกจากราชการ ให้ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการทราบกับมอบสำเนาคำสั่งลงโทษ หรือสำเนาคำสั่งให้ออกจากราชการให้ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ แล้วทำบันทึกลงวัน เดือน ปี เวลา และสถานที่ที่แจ้งและลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้วให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบคำสั่ง

ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งได้โดยตรง และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งลงโทษ หรือสำเนาคำสั่งให้ออกจากราชการทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับ เพื่อให้ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งลงโทษหรือคำสั่งให้ออกจากราชการ ส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ว่าผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการลงลายมือชื่อ และ วัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือคำสั่งให้ออกจากราชการกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการได้รับทราบคำสั่งแล้ว

ข้อ ๓๒ หนังสืออุทธรณ์ที่พนักงานผู้รับอุทธรณ์ได้รับอุทธรณ์ไว้แล้ว ให้ออกใบรับให้ผู้อุทธรณ์ และลงทะเบียนเรื่องอุทธรณ์ในสารบบแล้วตรวจคำอุทธรณ์ในเบื้องต้น ถ้าเห็นว่าเป็นคำอุทธรณ์ที่สมบูรณ์ครบถ้วน ให้เสนอคำอุทธรณ์ดังกล่าวต่อประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการต่อไป ถ้าเห็นว่าคำอุทธรณ์นั้นไม่สมบูรณ์ครบถ้วนด้วยเหตุใด ๆ ให้พนักงานผู้รับอุทธรณ์แนะนำให้ผู้อุทธรณ์แก้ไขให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าเห็นว่าข้อที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วนนั้นเป็นกรณีที่ไม่อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ หรือเป็นเรื่องอุทธรณ์ที่ไม่อยู่ในอำนาจของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือผู้อุทธรณ์ ไม่แก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้บันทึกไว้แล้วเสนอหนังสืออุทธรณ์ดังกล่าว ต่อประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการต่อไป

หมวด ๓

การถอนอุทธรณ์และการดำเนินการกรณีผู้อุทธรณ์ถึงแก่ความตาย

ข้อ ๓๓ อุทธรณ์ที่ยื่นไว้แล้ว ผู้อุทธรณ์อาจถอนอุทธรณ์ในเวลาใด ๆ ก่อนที่องค์คณะวินิจฉัย มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นก็ได้

การถอนอุทธรณ์ ต้องทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้อุทธรณ์ แต่ถ้าผู้อุทธรณ์ถอนอุทธรณ์ด้วยวาจาต่อหน้าองค์คณะวินิจฉัย ให้องค์คณะวินิจฉัยบันทึกไว้และให้ผู้อุทธรณ์ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๓๔ เมื่อมีการถอนอุทธรณ์ตามข้อ ๓๓ ให้องค์คณะวินิจฉัยอนุญาต และสั่งจำหน่ายอุทธรณ์ออกจากสารบบ

ข้อ ๓๕ การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ ไม่เป็นเหตุให้ยุติการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ถึงแก่ความตายก่อนการวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้รอการวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นออกไปจนกว่าทายาท ผู้จัดการมรดก หรือผู้รับสิทธิของผู้นั้น จะมีคำขอเข้ามาแทนที่ผู้อุทธรณ์นั้น หรือผู้มีส่วนได้เสียจะมีคำขอเข้ามา โดยมีคำขอเข้ามาเองหรือโดยที่องค์คณะวินิจฉัยเรียกเข้ามาเนื่องจากคู่กรณีในอุทธรณ์มีคำขอ

คำขอเข้ามาแทนที่ผู้อุทธรณ์ตามวรรคสอง ให้ยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อองค์คณะวินิจฉัยภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้อุทธรณ์นั้นถึงแก่ความตาย ถ้าไม่มีคำขอของบุคคลดังกล่าวภายในกำหนดเวลาดังกล่าว องค์คณะวินิจฉัยจะมีคำสั่งจำหน่ายอุทธรณ์ออกจากสารบบนั้นก็ได้

หมวด ๔

การตั้งกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร

ข้อ ๓๖ ให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะประกอบด้วย กรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คนหนึ่งเป็นประธาน และกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครอีกสองคนเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้วินิจฉัยอุทธรณ์ โดยจะกำหนดให้ประธานกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครหลายคณะพร้อมกันก็ได้ และให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.ก. ที่ได้รับมอบหมายเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่มีความจำเป็น ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครอาจตั้งให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร หรือกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครคนใดทำหน้าที่วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ก็ได้

ข้อ ๓๗ เมื่อได้มีการตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครและได้มีการจ่ายสำนวนแล้ว ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครแจ้งคำสั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครให้ผู้อุทธรณ์ทราบ โดยให้ผู้อุทธรณ์ลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานแล้วมอบสำเนาคำสั่งให้ไว้หนึ่งฉบับหรือจะส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้อุทธรณ์ ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือหลักฐานที่ปรากฏจากการไต่สวนก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้อุทธรณ์ได้รับทราบคำสั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครแล้ว

ข้อ ๓๘ ในกรณีเรื่องอุทธรณ์ใดมีลักษณะหนึ่งลักษณะใดดังต่อไปนี้ ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จะให้มีการวินิจฉัยปัญหาหรือเรื่องอุทธรณ์ใดโดยองค์คณะวินิจฉัยหลายองค์คณะร่วมกันพิจารณาวินิจฉัย ตามที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร กำหนดก็ได้

- (๑) เรื่องที่เกี่ยวกับระบบราชการ หรือประโยชน์สาธารณะ
- (๒) เรื่องที่มีประเด็นวินิจฉัยเกี่ยวกับหลักกฎหมายหรือหลักการที่สำคัญ
- (๓) เรื่องที่อาจมีผลเป็นการกลับหรือแก้ไขแนวทางการลงโทษเดิม
- (๔) เรื่องที่เป็นโครงการใหญ่และมีงบประมาณสูง
- (๕) เรื่องอื่น ๆ ที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นสมควร

หมวด ๕

การยื่นคำคัดค้าน และการพิจารณาคำคัดค้านกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร

ข้อ ๓๙ ผู้อุทธรณ์อาจคัดค้านกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครได้ ถ้ากรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครผู้นั้นมีกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการกระทำที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออกจากราชการ
- (๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือการกระทำที่ผู้อุทธรณ์ถูกสั่งให้ออกจากราชการ
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์
- (๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นหรือเคยเป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ หรือสั่งให้ออกจากราชการ
- (๕) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยหรือการสั่งให้ออกจากราชการที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ
- (๖) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางความสัมพันธ์กับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้อุทธรณ์

คำคัดค้านผู้ได้รับการตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครภายในเจ็ดวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร โดยต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในคำคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การพิจารณาอุทธรณ์ไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร ก่อนที่จะมีการพิจารณาอุทธรณ์ แต่อาจให้กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครผู้ที่ถูกคัดค้านทำคำชี้แจงประกอบการพิจารณาของประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้

ข้อ ๔๐ เมื่อมีการยื่นคำคัดค้านกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครคนใด ให้กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ผู้ที่ถูกคัดค้านงดการปฏิบัติหน้าที่ไว้จนกว่าประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จะได้มีการชี้ขาดในเรื่องการคัดค้านนั้นแล้ว

หากประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่ามีได้เป็นไปตามคำคัดค้านและมีเหตุผลสมควรที่จะให้ผู้ที่ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นำเรื่องเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณามิมติให้กรรมการวินิจัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ถ้าที่ประชุมมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการที่ไม่ถูกคัดค้าน ก็ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ มติดังกล่าวให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับแล้วให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าคำคัดค้านฟังขึ้นหรือมีเหตุผลเพียงพอที่จะฟังได้ว่าหากให้ผู้ที่ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจทำให้การพิจารณาไม่ได้ความจริง และความยุติธรรม ให้มีคำสั่งให้ผู้ที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการวินิจัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ในเรื่องนั้นแล้วแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบ

ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร สั่งให้กรรมการวินิจัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ผู้ที่ถูกคัดค้านถอนตัวจากการพิจารณา ให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร แต่งตั้งกรรมการวินิจัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร จากคณะหนึ่งคณะใดหรือตนเองปฏิบัติหน้าที่แทนตามความจำเป็น

ข้อ ๔๑ กรรมการวินิจัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ผู้ใดเห็นว่าตนมีกรณีอันอาจถูกคัดค้านได้ตามข้อ ๓๙ หรือเห็นว่ามีความเหตุอื่นที่อาจจะมีกล่าวอ้างในภายหลังได้ว่าตนไม่อยู่ในฐานะที่จะปฏิบัติหน้าที่โดยเที่ยงธรรม ให้แจ้งต่อประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร และถอนตัวจากการพิจารณาวินิจัยอุทธรณ์ ให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร แต่งตั้งกรรมการวินิจัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร จากคณะหนึ่งคณะใดหรือตนเองปฏิบัติหน้าที่แทนตามความจำเป็น

ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าควรให้กรรมการวินิจัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ผู้ที่ขอถอนตัวปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ให้นำเรื่องเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณามิมติให้กรรมการวินิจัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ถ้าที่ประชุมมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการที่ไม่ถูกคัดค้าน ก็ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ มติดังกล่าวให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับแล้วให้เป็นที่สุด

ข้อ ๔๒ การที่กรรมการวินิจัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ผู้ที่ถูกสั่งให้งดการปฏิบัติหน้าที่หรือกรรมการวินิจัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ผู้ที่ขอถอนตัวเพราะมีกรณีอันอาจถูกคัดค้านนั้น ย่อมไม่กระทบถึงการกระทำใด ๆ ที่ได้กระทำไปแล้ว แม้ว่าจะได้ดำเนินการหลังจากที่ได้มีการยื่นคำคัดค้านนั้น

หมวด ๖

การจ่ายสำนวนและการสั่งรับหรือไม่รับอุทธรณ์ไว้พิจารณา

ข้อ ๔๓ ภายใต้บังคับข้อ ๔๐ เมื่อประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้รับหนังสืออุทธรณ์ตามข้อ ๓๒ แล้ว ให้พิจารณาจ่ายสำนวนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๔ ถึงข้อ ๔๗

ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งการให้รวมเรื่องอุทธรณ์ที่มีมูลกรณีเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกัน เพื่อพิจารณาเป็นเรื่องเดียวกันก็ได้

ข้อ ๕๔ ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าอุทธรณ์เรื่องใดมีปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญหรือผลการวินิจฉัยอาจกระทบต่อการปฏิบัติราชการ หรือจะเป็นการวางบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการ หรือกรณีเป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับระบบคุณธรรมที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครสมควรเป็นผู้วินิจฉัยเองก็ให้จ่ายสำนวนนั้นให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เป็นองค์คณะวินิจฉัย

ในกรณีนี้ให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร แต่งตั้งกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คนหนึ่งเป็นกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เจ้าของสำนวน โดยมีนิติกรผู้รับผิดชอบสำนวนเป็นผู้ช่วย

ข้อ ๕๕ ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าอุทธรณ์เรื่องใดเป็นกรณีทั่วไปที่ไม่มีลักษณะตามข้อ ๕๔ ก็ให้จ่ายสำนวนอุทธรณ์นั้นให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร คณะหนึ่งคณะใดเป็นองค์คณะวินิจฉัย

ในกรณีนี้ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร แต่งตั้งกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร คนหนึ่งเป็นเจ้าของสำนวน

เมื่อองค์คณะวินิจฉัยได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้เสนอ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อ ๕๖ ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าอุทธรณ์เรื่องใดเป็นอุทธรณ์ที่ไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ ก็ให้จ่ายสำนวนอุทธรณ์นั้นให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เป็นองค์คณะวินิจฉัย หรือให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร คณะหนึ่งคณะใดเป็นองค์คณะวินิจฉัย

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร เป็นองค์คณะวินิจฉัย เมื่อพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นแล้ว ให้เสนอ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อ ๕๗ ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าอุทธรณ์เรื่องใด เป็นอุทธรณ์ที่พิจารณาได้ก็ให้จ่ายสำนวนให้แก่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร เป็นองค์คณะวินิจฉัย ในกรณีที่มีการตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ขึ้นหลายคณะ ให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จ่ายสำนวนตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีการตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร แยกตามความเชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ให้จ่ายสำนวนให้ตรงกับความเชี่ยวชาญของคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร ที่ตั้งไว้

(๒) ในกรณีที่มีการตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร แยกตามกลุ่มของหน่วยงาน หรือพื้นที่ตั้งของหน่วยงานใด ให้จ่ายสำนวนให้ตรงกับกลุ่มหรือพื้นที่ตั้งของหน่วยงานนั้น

(๓) ในกรณีที่ไม่มีกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครตาม (๑) หรือ (๒) หรือมีการตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยในลักษณะเดียวกันหลายคณะ หรือคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครที่รับผิดชอบเรื่องอุทธรณ์ดังกล่าวมีเรื่องอุทธรณ์ค้างการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งหากจ่ายสำนวนเรื่องอุทธรณ์ให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครนั้นจะทำให้การพิจารณาล่าช้าหรือกระทบต่อความยุติธรรม ให้จ่ายสำนวนอุทธรณ์ตามที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นสมควรว่าจะจ่ายสำนวนเรื่องอุทธรณ์ให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครคณะใด

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครเป็นองค์คณะวินิจฉัย เมื่อวินิจฉัยแล้ว ให้เสนอ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อ ๔๘ กรรมการเจ้าของสำนวน อาจกำหนดประเด็นให้นิติกรผู้รับผิดชอบสำนวนวิเคราะห์ และพิจารณาทำความเข้าใจเสนอองค์คณะวินิจฉัยเพื่อพิจารณาสั่งรับหรือไม่รับอุทธรณ์ไว้พิจารณา ดังนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่มีการดำเนินการโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ และเป็นอุทธรณ์ที่รับไว้พิจารณาได้ ก็ให้องค์คณะวินิจฉัยมีคำสั่งรับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาแล้วดำเนินการสอบสวนพิจารณาต่อไป

(๒) ถ้าเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่ยังไม่ชัดเจนหรือที่ยังมีการดำเนินการโดยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ ก็ให้มีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมภายในระยะเวลาเจ็ดวัน หากไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด ก็ให้เสนอองค์คณะวินิจฉัยเพื่อพิจารณามีคำวินิจฉัย

(๓) ถ้าเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่ห้ามรับไว้พิจารณาตามข้อ ๔๙ ก็ให้เสนอองค์คณะวินิจฉัยเพื่อพิจารณามีคำวินิจฉัย

ข้อ ๔๙ อุทธรณ์ดังต่อไปนี้ เป็นอุทธรณ์ที่ห้ามรับไว้พิจารณา

- (๑) เป็นเรื่องที่ไม่อาจอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้ตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง
- (๒) ผู้อุทธรณ์มิใช่เป็นผู้มีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง
- (๓) เป็นอุทธรณ์ที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง
- (๔) เป็นเรื่องที่ได้เคยมีการอุทธรณ์ และได้มีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว
- (๕) เป็นกรณีตามข้อ ๔๘ (๒) และ (๓)

สำหรับทายาทผู้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์แทน ตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ หากมีกรณีตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๕) ให้ถือว่าเป็นอุทธรณ์ที่ห้ามรับไว้พิจารณาเช่นกัน

ข้อ ๕๐ เมื่อองค์คณะวินิจฉัยได้รับความเห็นของกรรมการเจ้าของสำนวนตามข้อ ๔๘ (๒) หรือ (๓) แล้ว ให้องค์คณะวินิจฉัยพิจารณามีคำวินิจฉัย ดังนี้

(๑) ในกรณีที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เป็นองค์คณะวินิจฉัย

(ก) ถ้าเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่ห้ามรับไว้พิจารณาตามข้อ ๔๙ ก็ให้มีคำวินิจฉัยไม่รับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณา และสั่งจำหน่ายอุทธรณ์นั้นออกจากสารบบ

(ข) ถ้าเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่รับไว้พิจารณาได้ ก็ให้ส่งรับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณา และให้กรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เจ้าของสำนวนดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

(๒) ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานครเป็นองค์คณะวินิจฉัย

(ก) ถ้าเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่ห้ามรับไว้พิจารณาตามข้อ ๕๙ ก็ให้มีความวินิจฉัยไม่รับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาและเสนอ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร พิจารณาวินิจฉัย เมื่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร วินิจฉัยแล้ว ให้จำหน่ายอุทธรณ์นั้นออกจากสารบบ

(ข) ถ้าเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่รับไว้พิจารณาได้ ก็ให้ส่งรับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาและให้กรรมการเจ้าของสำนวนดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

หมวด ๗

การแสวงหาข้อเท็จจริง

ส่วนที่ ๑

การแสวงหาข้อเท็จจริงจากคำอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ คำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ และคำแก้อุทธรณ์เพิ่มเติม

ข้อ ๕๑ เมื่อกรรมการเจ้าของสำนวน เห็นว่าอุทธรณ์ใดเป็นอุทธรณ์ที่สมบูรณ์ครบถ้วน ให้มีคำสั่งให้คู่กรณีในอุทธรณ์ทำคำแก้อุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง โดยส่งสำเนา คำอุทธรณ์และสำเนายานหลักฐานไปด้วย ในกรณีที่เห็นสมควรจะกำหนดประเด็นที่คู่กรณีในอุทธรณ์ ต้องทำคำแก้อุทธรณ์ หรือให้จัดส่งยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หรือที่จะเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ด้วยก็ได้

ในกรณีที่ยานหลักฐานประกอบอุทธรณ์มีปริมาณหรือสภาพที่ทำให้การส่งสำเนาให้แก่คู่กรณี ในอุทธรณ์เป็นภาระอย่างมาก ให้ส่งสำเนาอุทธรณ์ไปพร้อมกับรายการยานหลักฐานที่คู่กรณีในอุทธรณ์ อาจขอดูหรือขอรับได้ที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร

ข้อ ๕๒ ให้คู่กรณีในอุทธรณ์ทำคำแก้อุทธรณ์โดยชัดแจ้งแสดงการปฏิเสธหรือยอมรับข้อหา ที่ปรากฏในหนังสืออุทธรณ์และคำขอท้ายอุทธรณ์ และเหตุแห่งการนั้น พร้อมส่งยานหลักฐาน ตามที่กรรมการเจ้าของสำนวนกำหนด โดยจัดทำสำเนาคำแก้อุทธรณ์ และสำเนายานหลักฐาน หรือตามจำนวนที่กรรมการเจ้าของสำนวนกำหนดยื่นมาพร้อมกับคำแก้อุทธรณ์ด้วย ทั้งนี้ ภายใน ระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาหนังสืออุทธรณ์

ข้อ ๕๓ ในกรณีที่กรรมการเจ้าของสำนวนเห็นว่าคำแก้อุทธรณ์ของคู่กรณีในอุทธรณ์ ไม่ครบถ้วนหรือชัดเจนเพียงพอ จะสั่งให้คู่กรณีในอุทธรณ์ดำเนินการแก้ไขหรือจัดทำคำแก้อุทธรณ์ ส่งมาใหม่ก็ได้

ข้อ ๕๔ ในกรณีที่คู่กรณีในอุทธรณ์มิได้จัดทำคำแก้อุทธรณ์ พร้อมทั้งพยานหลักฐานยื่นต่อกรรมการเจ้าของสำนวนภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าคู่กรณีในอุทธรณ์ยอมรับข้อเท็จจริงตามข้ออุทธรณ์และให้กรรมการเจ้าของสำนวนพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นเป็นการยุติธรรม

ในกรณีที่คู่กรณีในอุทธรณ์มิได้ยื่นคำแก้อุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด คู่กรณีในอุทธรณ์ต้องแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถยื่นคำแก้อุทธรณ์ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินเจ็ดวัน

ข้อ ๕๕ เมื่อคู่กรณีในอุทธรณ์ยื่นคำแก้อุทธรณ์แล้ว ให้กรรมการเจ้าของสำนวนส่งสำเนาคำแก้อุทธรณ์ พร้อมทั้งสำเนาพยานหลักฐานไปยังผู้อุทธรณ์เพื่อให้ผู้อุทธรณ์คัดค้านหรือยอมรับคำแก้อุทธรณ์ หรือพยานหลักฐานที่คู่กรณีในอุทธรณ์ยื่นต่อกรรมการเจ้าของสำนวน ในการนี้จะกำหนดประเด็นให้ผู้อุทธรณ์ต้องชี้แจงหรือให้จัดส่งพยานหลักฐานใด ๆ ด้วยก็ได้

ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ ให้ทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ยื่นต่อกรรมการเจ้าของสำนวนภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำแก้อุทธรณ์

ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่ประสงค์จะทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ แต่ประสงค์จะให้พิจารณาอุทธรณ์ต่อไป ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง

ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่ดำเนินการตามวรรคสองหรือวรรคสาม ให้กรรมการเจ้าของสำนวนสั่งจำหน่ายอุทธรณ์ออกจากสารบบก็ได้

ข้อ ๕๖ คำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ให้มีได้เฉพาะในประเด็นที่ได้ยกขึ้นกล่าวในคำอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ของคู่กรณีในอุทธรณ์ หรือที่กรรมการเจ้าของสำนวนกำหนด

ถ้าผู้อุทธรณ์ทำคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์โดยมีประเด็นหรือคำขอเพิ่มขึ้นใหม่ต่างจากคำอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ของคู่กรณีในอุทธรณ์ หรือที่กรรมการเจ้าของสำนวนกำหนด ให้สิ่งไม่รับประเด็นหรือคำขอใหม่นั้นไว้พิจารณา

ข้อ ๕๗ ให้กรรมการเจ้าของสำนวนส่งสำเนาคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ให้แก่คู่กรณีในอุทธรณ์ เพื่อยื่นคำแก้อุทธรณ์เพิ่มเติมตามจำนวนที่กำหนดภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์หรือภายในระยะเวลาที่กำหนด

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือเมื่อคู่กรณีในอุทธรณ์ยื่นคำแก้อุทธรณ์เพิ่มเติมแล้ว หากกรรมการเจ้าของสำนวนเห็นว่าเรื่องอุทธรณ์มีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะพิจารณาหรือมีคำวินิจฉัยชี้ขาดได้แล้ว ให้จัดทำบันทึกสรุปสำนวนพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องนี้ทั้งหมดเสนอองค์คณะวินิจฉัยเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ส่วนที่ ๒

การแสวงหาข้อเท็จจริงขององค์คณะวินิจฉัย

ข้อ ๕๘ ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ องค์คณะวินิจฉัยมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม ในการนี้อาจแสวงหาข้อเท็จจริงจากพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานผู้เชี่ยวชาญ หรือพยานหลักฐานอื่นนอกเหนือจากพยานหลักฐานของคู่กรณีที่ปรากฏในคำอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ คำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ หรือคำแก้อุทธรณ์เพิ่มเติม ในการแสวงหาข้อเท็จจริงเช่นว่านั้นองค์คณะวินิจฉัยอาจดำเนินการตามที่กำหนดในส่วนนี้หรือตามที่เห็นสมควร

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงขององค์คณะวินิจฉัย ถ้าต้องมีการให้ถ้อยคำของคู่กรณี พยานหรือบุคคลใด ๆ ให้องค์คณะวินิจฉัยเป็นผู้ซักถาม

ข้อ ๕๙ องค์คณะวินิจฉัยมีอำนาจออกคำสั่งเรียกคู่กรณีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำได้ตามที่เห็นสมควร

คำสั่งขององค์คณะวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งจะกำหนดประเด็นข้อเท็จจริงที่จะทำการไต่สวนไว้ด้วยก็ได้

องค์คณะวินิจฉัยต้องแจ้งกำหนดการไต่สวนให้คู่กรณีที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้า เพื่อเปิดโอกาสให้คู่กรณีนั้นคัดค้านหรือชี้แจงข้อเท็จจริงได้ แต่ถ้าข้อเท็จจริงที่จะทำการไต่สวนเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาวินิจฉัย หรือคู่กรณีที่เกี่ยวข้องได้ทราบข้อเท็จจริงนั้นมาก่อนแล้วจะไม่แจ้งกำหนดการไต่สวนให้คู่กรณีนั้นทราบก็ได้

พยานที่องค์คณะวินิจฉัยมีคำสั่งเรียกมาให้ถ้อยคำอาจเสนอพยานหลักฐานใด ๆ เพื่อประกอบการให้ถ้อยคำของตนได้ ถ้าพยานหลักฐานนั้นอยู่ในประเด็นที่องค์คณะวินิจฉัยได้มีคำสั่งให้มีการไต่สวน

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่องค์คณะวินิจฉัยเห็นสมควรจะรับฟังถ้อยคำของบุคคลใด และเป็นกรณีที่ต้องใช้สำมะโน ให้จัดหาสำมะโนโดยสำมะโนอาจได้รับคำตอบแทนเช่นเดียวกับการมาให้ถ้อยคำของพยานผู้เชี่ยวชาญก็ได้

ข้อ ๖๑ ก่อนให้ถ้อยคำ คู่กรณี หรือพยาน ต้องสาบานตนตามลัทธิศาสนาหรือจารีตประเพณีแห่งชาติของตน หรือกล่าวคำปฏิญาณว่าจะให้ถ้อยคำตามสัตย์จริง

ให้คู่กรณี หรือพยาน แจ้งชื่อ นามสกุล ที่อยู่ อายุ และอาชีพ และในกรณีที่พยานมีความเกี่ยวข้องกับคู่กรณีคนหนึ่งคนใด ให้แจ้งด้วยว่ามีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร

ในขณะที่พยานคนหนึ่งกำลังให้ถ้อยคำ คู่กรณีจะอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ แต่ห้ามมิให้พยานคนอื่นอยู่ในสถานที่นั้น เว้นแต่องค์คณะวินิจฉัยจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น หรือเป็นกรณีที่กำหนดไว้ในวรรคสี่

พยานที่ให้ถ้อยคำแล้วอาจถูกเรียกมาให้ถ้อยคำอีกในวันเดียวกันหรือวันอื่น และอาจถูกเรียกมาให้ถ้อยคำพร้อมพยานคนอื่นในเรื่องเดียวกันได้

เมื่อคู่กรณี หรือพยาน ให้ถ้อยคำเสร็จแล้ว ให้องค์คณะวินิจฉัยอ่านบันทึกการให้ถ้อยคำดังกล่าว ให้คู่กรณีหรือพยานฟังและให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในกรณีที่คู่กรณี หรือพยานลงลายมือชื่อไม่ได้ หรือไม่ยอมลงลายมือชื่อให้ชัดเจนเหตุที่ไม่มีลายมือชื่อเช่นนั้นไว้

ข้อ ๖๒ เมื่อองค์คณะวินิจฉัยเห็นสมควรหรือเมื่อคู่กรณีมีคำขอ องค์คณะวินิจฉัยอาจมีคำสั่ง ตั้งพยานผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษา ตรวจสอบ หรือวิเคราะห์เรื่องใดเกี่ยวกับอุทธรณ์อันมิใช่เป็นการวินิจฉัย ข้อกฎหมาย แล้วให้ทำรายงานหรือให้ถ้อยคำต่อองค์คณะวินิจฉัยได้

รายงานหรือบันทึกการให้ถ้อยคำของพยานผู้เชี่ยวชาญ ให้ส่งสำเนาให้คู่กรณีที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำข้อสังเกตเสนอต่อองค์คณะวินิจฉัยภายในระยะเวลาที่องค์คณะวินิจฉัยกำหนด

องค์คณะวินิจฉัยอาจมีคำสั่งให้พยานผู้เชี่ยวชาญมาให้ถ้อยคำประกอบการรายงานของตนได้

องค์คณะวินิจฉัยต้องแจ้งกำหนดการให้ถ้อยคำของพยานผู้เชี่ยวชาญให้คู่กรณีที่เกี่ยวข้องทราบ ล่วงหน้า เพื่อเปิดโอกาสให้คู่กรณีคัดค้านหรือชี้แจงข้อเท็จจริงได้

ข้อ ๖๓ องค์คณะวินิจฉัยหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากองค์คณะวินิจฉัยมีอำนาจ ไปตรวจสอบสถานที่ บุคคล หรือสิ่งอื่นใดเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ให้แจ้งวัน เวลา และสถานที่ที่จะไปตรวจสอบให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าเพื่อเปิดโอกาสให้คู่กรณี คัดค้านหรือชี้แจงข้อเท็จจริงได้ โดยคู่กรณีจะไปร่วมในการตรวจสอบดังกล่าวหรือไม่ก็ได้

องค์คณะวินิจฉัยหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากองค์คณะวินิจฉัยต้องบันทึกการตรวจสอบ และการให้ถ้อยคำของบุคคลหรือพยานในการตรวจสอบรวมไว้ในสำนวนด้วย

ข้อ ๖๔ ถ้าบุคคลใดเกรงว่าพยานหลักฐานซึ่งตนอาจต้องอ้างอิงในภายหน้าจะสูญหายหรือยาก แก่การนำมา หรือถ้าคู่กรณีฝ่ายใดเกรงว่าพยานหลักฐานซึ่งตนจะอ้างอิงอาจสูญหายเสียก่อนที่จะมีการไต่สวน หรือเป็นการยากที่จะนำมาไต่สวนในภายหลัง บุคคลนั้นหรือคู่กรณีฝ่ายนั้นอาจยื่นคำขอให้องค์คณะ วินิจฉัยมีคำสั่งให้ไต่สวนพยานหลักฐานนั้นไว้ทันที

เมื่อองค์คณะวินิจฉัยได้รับคำขอแล้ว ให้มีคำสั่งเรียกผู้ขอและคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งหรือ บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ และเมื่อได้ฟังบุคคลเหล่านั้นแล้ว ให้ส่งคำขอตามที่เห็นสมควร ถ้าสั่งอนุญาตให้ไต่สวนพยานได้ตามกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนี้ ส่วนรายงานและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการนั้นให้องค์คณะวินิจฉัยเก็บรักษาไว้

ในกรณีที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร และยังมีได้เข้ามาในเรื่องนั้น เมื่อองค์คณะวินิจฉัยได้รับคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งคำขอตามที่เห็นสมควร ถ้าสั่งอนุญาต ก็ให้ไต่สวนพยานไปฝ่ายเดียว

ข้อ ๖๕ ในการแสวงหาข้อเท็จจริงตามส่วนนี้ องค์คณะวินิจฉัยจะออกคำสั่งให้มีการ บันทึกเสียง ภาพ หรือเสียงและภาพ ตลอดเวลาหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของการดำเนินการนั้น เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาก็ได้

หมวด ๘
การสรุปสำนวน

ข้อ ๖๖ เมื่อกรรมการเจ้าของสำนวนได้พิจารณาข้อเท็จจริงจากคำอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ของคู่กรณี รวมทั้งข้อเท็จจริงอื่นที่ได้มาตามหมวด ๗ แล้ว เห็นว่ามีข้อเท็จจริงเพียงพอสามารถมีคำวินิจฉัยชี้ขาดได้แล้ว ให้จัดทำบันทึกสรุปสำนวนของกรรมการเจ้าของสำนวน และเสนอบันทึกดังกล่าวพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาเรื่องนี้ทั้งหมดเสนอให้องค์คณะวินิจฉัยเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๖๗ บันทึกสรุปสำนวนอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ชื่อผู้อุทธรณ์และคู่กรณีในอุทธรณ์
- (๒) สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากคำอุทธรณ์และเอกสารอื่น ๆ ของคู่กรณี รวมทั้งพยานหลักฐานต่าง ๆ และสรุปคำขอของผู้อุทธรณ์
- (๓) สรุปข้อเท็จจริงที่กรรมการเจ้าของสำนวนแสวงหาเพิ่มเติม (ถ้ามี)
- (๔) ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยทั้งข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง
- (๕) ความเห็นของกรรมการเจ้าของสำนวนเกี่ยวกับประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยและคำขอของผู้อุทธรณ์

บันทึกสรุปสำนวนของกรรมการเจ้าของสำนวนตาม (๒) ให้ส่งให้แก่คู่กรณีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันนั่งพิจารณาค้างครั้งแรกตามข้อ ๗๕

ข้อ ๖๘ เมื่อองค์คณะวินิจฉัยได้มีคำสั่งรับอุทธรณ์แล้ว หากกรรมการเจ้าของสำนวนเห็นว่าสามารถจะวินิจฉัยได้จากข้อเท็จจริงในคำอุทธรณ์นั้น โดยไม่ต้องดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงอีกหรือเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ได้จากคำชี้แจงของคู่กรณีและหรือจากการแสวงหาข้อเท็จจริงในภายหลังไม่ว่าในขณะใดเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ โดยไม่ต้องแสวงหาข้อเท็จจริงจนครบทุกขั้นตอนตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๗ ให้กรรมการเจ้าของสำนวนมีอำนาจจัดทำบันทึกสรุปสำนวนเสนอองค์คณะวินิจฉัยเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๖๙ เมื่อองค์คณะวินิจฉัยได้รับสำนวนจากกรรมการเจ้าของสำนวนแล้วหากเห็นว่าไม่มีกรณีที่จะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้มีคำสั่งกำหนดวันหนึ่งวันใดเป็นวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงในเรื่องนั้น

ให้องค์คณะวินิจฉัยแจ้งให้คู่กรณีทราบกำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบวัน

บรรดาคำอุทธรณ์เพิ่มเติม คำแก้อุทธรณ์ คำคัดค้านคำแก้อุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์เพิ่มเติม รวมทั้งพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่ยื่นหลังวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง ไม่ให้รับไว้เป็นส่วนหนึ่งของอุทธรณ์ และไม่ต้องส่งสำเนาให้คู่กรณีที่เกี่ยวข้อง

เมื่อสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงแล้ว ให้องค์คณะวินิจฉัยกำหนดวันนั่งพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป

หมวด ๙
การรับฟังพยานหลักฐาน

ข้อ ๗๐ คู่กรณีฝ่ายที่กล่าวอ้างข้อเท็จจริงใด ๆ เพื่อสนับสนุนข้ออ้างของตนมีหน้าที่เสนอพยานหลักฐานต่อองค์คณะวินิจฉัย กรรมการเจ้าของสำนวนเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงดังกล่าวในเบื้องต้น เว้นแต่ข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่รู้จักกันอยู่ทั่วไป หรือซึ่งไม่อาจโต้แย้งได้ หรือที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้รับแล้วหรือพยานหลักฐานนั้นอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่น

ถ้ามีข้อสันนิษฐานไว้ในกฎหมายเป็นคุณแก่คู่กรณีฝ่ายใด คู่กรณีฝ่ายนั้นต้องพิสูจน์แต่เพียงว่าตนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งการที่ตนจะได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานนั้นครบถ้วนแล้ว

ข้อ ๗๑ องค์คณะวินิจฉัย กรรมการเจ้าของสำนวน มีดุลพินิจที่จะรับฟังพยานหลักฐานที่ได้รับมาตามกระบวนการพิจารณาโดยไม่จำกัดเฉพาะที่เสนอโดยคู่กรณี แต่พยานหลักฐานนั้นจะต้องเป็นพยานหลักฐานที่คู่กรณีผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสขอตรวจดู ทราบ และแสดงพยานหลักฐานเพื่อยืนยันหรือหักล้าง

ข้อ ๗๒ ต้นฉบับเอกสารเท่านั้นที่อ้างเป็นพยานได้ ถ้าหาต้นฉบับไม่ได้ สำเนาที่รับรองว่าถูกต้องหรือพยานบุคคลที่รู้ข้อความก็อ้างเป็นพยานได้

การอ้างหนังสือราชการเป็นพยาน แม้ต้นฉบับยังมีอยู่ จะส่งสำเนาที่เจ้าหน้าที่รับรองว่าถูกต้องก็ได้ เว้นแต่องค์คณะวินิจฉัย กรรมการเจ้าของสำนวน จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๗๓ องค์คณะวินิจฉัย กรรมการเจ้าของสำนวน อาจรับฟังข้อมูลที่บันทึกสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์หรือประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นพยานหลักฐานในสำนวนได้ แต่การบันทึกและการประมวลผลนั้นต้องเป็นไปโดยถูกต้องและต้องมีการรับรองของบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือดำเนินการนั้น

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการรับฟังข้อมูลที่บันทึกไว้หรือได้มาจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๗๔ องค์คณะวินิจฉัยอาจรับฟังพยานบอกเล่าเป็นพยานหลักฐานประกอบพยานหลักฐานอื่นได้เมื่อเห็นว่า

(๑) ตามสภาพ ลักษณะ แหล่งที่มา และข้อเท็จจริงแวดล้อมการบอกเล่า หรือพยานบอกเล่านั้นมีความน่าเชื่อถือ หรือ

(๒) มีเหตุจำเป็นเนื่องจากไม่สามารถนำบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่ได้เห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความในเรื่องที่จะให้การเป็นพยานนั้นมาให้ถ้อยคำเป็นพยานได้ และมีเหตุผลสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะรับฟังพยานบอกเล่านั้น

หมวด ๑๐

การนั่งพิจารณาอุทธรณ์ และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

ส่วนที่ ๑

การนั่งพิจารณาอุทธรณ์

ข้อ ๗๕ ในการพิจารณาอุทธรณ์ ให้องค์คณะวินิจฉัยจัดให้มีการนั่งพิจารณาอุทธรณ์อย่างน้อยหนึ่งครั้ง เพื่อให้คู่กรณีมีโอกาสมาแถลงด้วยวาจาต่อหน้า เว้นแต่กรณีที่มีคำวินิจฉัยไม่รับอุทธรณ์ และให้จำหน่ายอุทธรณ์ออกจากสารบบความ ไม่ต้องมีการนั่งพิจารณาอุทธรณ์นั้น

องค์คณะวินิจฉัยต้องแจ้งกำหนดวันนั่งพิจารณาอุทธรณ์ครั้งแรก ให้คู่กรณีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันเพื่อเปิดโอกาสให้คู่กรณีได้แถลงสรุปอุทธรณ์และคำแก้อุทธรณ์ของตน

ข้อ ๗๖ ในวันนั่งพิจารณาอุทธรณ์ครั้งแรก หากคู่กรณีประสงค์จะยื่นคำแถลง สรุปอุทธรณ์ หรือคำแก้อุทธรณ์ของตนเป็นหนังสือ ให้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือก่อนวันนั่งพิจารณาอุทธรณ์ หรืออย่างช้าที่สุดในระหว่างการนั่งพิจารณาอุทธรณ์

คำแถลงตามวรรคหนึ่งจะยกข้อเท็จจริงที่ไม่เคยยกขึ้นอ้างไว้แล้วไม่ได้ เว้นแต่เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นประเด็นสำคัญในเรื่องอุทธรณ์ ซึ่งคู่กรณีผู้ยื่นสามารถพิสูจน์ได้ว่ามีเหตุจำเป็นหรือพฤติการณ์พิเศษที่ทำให้ไม่อาจเสนอต่อองค์คณะวินิจฉัยได้ก่อนหน้านั้น แต่องค์คณะวินิจดยจะรับฟังข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ต่อเมื่อได้เปิดโอกาสให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งแสดงพยานหลักฐานเพื่อยืนยันหรือหักล้างแล้ว

คู่กรณีมีสิทธินำพยานหลักฐานมาสืบประกอบคำแถลงที่ยื่นตามวรรคหนึ่งได้ โดยให้องค์คณะวินิจฉัยพิจารณาสั่งอนุญาตเท่าที่เกี่ยวกับคำแถลงและจำเป็นแก่เรื่องอุทธรณ์เท่านั้น คำสั่งดังกล่าวให้เป็นที่สุด

ในวันนั่งพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ คู่กรณีจะไม่มาในวันนั่งพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ แต่ความในข้อนี้ไม่ตัดอำนาจขององค์คณะวินิจดยที่จะออกคำสั่งเรียกให้คู่กรณี หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ความเห็นเป็นหนังสือ หรือส่งเอกสาร หรือพยานหลักฐานใด ๆ ให้แก่องค์คณะวินิจดย

ข้อ ๗๗ เมื่อเริ่มการนั่งพิจารณาครั้งแรก ให้กรรมการเจ้าของสำนวนเสนอสรุปข้อเท็จจริงและประเด็นของเรื่องนั้น แล้วให้คู่กรณีแถลงด้วยวาจาประกอบคำแถลงเป็นหนังสือที่ได้ยื่นไว้ตามข้อ ๗๖ โดยให้ผู้อุทธรณ์แถลงก่อน

คำแถลงด้วยวาจาของคู่กรณีต้องกระชับและอยู่ในประเด็น โดยไม่อาจยกข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายอื่นนอกจากที่ปรากฏในคำแถลงเป็นหนังสือ

ในกรณีที่คู่กรณีฝ่ายใดไม่ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือ แต่มาอยู่ในวันนั่งพิจารณาครั้งแรก คู่กรณีฝ่ายนั้นจะแถลงด้วยวาจาได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากองค์คณะวินิจดย หรือองค์คณะวินิจดยสั่งให้แถลง

ข้อ ๗๘ ในการนั่งพิจารณาอุทธรณ์ ให้องค์คณะวินิจฉัยเป็นผู้ซักถามคู่กรณีและพยาน และให้นำข้อ ๖๐ ข้อ ๖๑ และข้อ ๖๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗๙ ให้กรรมการเจ้าของสำนวนทำหน้าที่ตรวจสอบและเสนอความเห็นในข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายต่อองค์คณะวินิจฉัย ตลอดจนดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น

ในระหว่างการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เปิดโอกาสให้คู่กรณีได้ทราบถึงข้ออ้าง หรือข้อแย้ง ของแต่ละฝ่าย และให้คู่กรณีแสดงพยานหลักฐานของฝ่ายตนเพื่อยืนยันหรือหักล้างข้อเท็จจริงหรือ ข้อกฎหมายได้ เมื่อกรรมการเจ้าของสำนวนเห็นว่าได้รวบรวมข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพียงพอแล้ว ก็ให้ทำความเห็นเสนอให้องค์คณะวินิจฉัย เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ในการให้โอกาสคู่กรณีตามวรรคสอง ให้กรรมการเจ้าของสำนวนกำหนดให้คู่กรณีแสดง พยานหลักฐานของฝ่ายตนภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าคู่กรณีมิได้ปฏิบัติภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าคู่กรณีที่มิได้แสดงพยานหลักฐานนั้นไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุนหรือยอมรับข้อเท็จจริง ตามพยานหลักฐานของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งแล้วแต่กรณี และให้องค์คณะวินิจฉัยพิจารณามีคำวินิจฉัยต่อไป ตามที่เห็นเป็นการยุติธรรม

ในกรณีที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามวรรคสามหรือมีพฤติกรรมประวิงเรื่องให้ล่าช้า ให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร รายงานผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับดูแล ผู้ควบคุมหรือนายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหรือสั่งการหรือลงโทษทางวินัย ต่อไปก็ได้

ข้อ ๘๐ ในวันนั่งพิจารณาอุทธรณ์ ถ้าคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดฝ่าฝืนข้อกำหนดที่กำหนดไว้ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และองค์คณะวินิจฉัยได้มีคำสั่งให้คู่กรณีฝ่ายนั้นออกไปเสียจาก บริเวณห้องพิจารณา องค์คณะวินิจฉัยจะนั่งพิจารณาอุทธรณ์ต่อไปหลังคู่กรณีฝ่ายนั้นก็ได้

ข้อ ๘๑ ในวันนั่งพิจารณาอุทธรณ์ เมื่อเสร็จสิ้นการแถลงและการนำพยานหลักฐานมาสืบ ประกอบคำแถลงของคู่กรณีแล้ว ให้กรรมการเจ้าของสำนวนชี้แจงด้วยวาจาต่อองค์คณะวินิจฉัย เพื่อประกอบบันทึกสรุปสำนวนที่ได้เสนอไว้แล้ว โดยบุคคลซึ่งมิได้รับอนุญาตจากองค์คณะวินิจฉัยจะอยู่ในห้องพิจารณาในขณะกรรมการเจ้าของสำนวนชี้แจงด้วยวาจาไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการเจ้าของสำนวนเห็นว่าจากคำแถลงและการนำพยานหลักฐานมาสืบประกอบ คำแถลงของคู่กรณี ทำให้ข้อเท็จจริงในการพิจารณาอุทธรณ์เปลี่ยนไปและมีผลกระทบต่อบันทึกสรุป สำนวนที่เสนอไว้แล้ว กรรมการเจ้าของสำนวนจะจัดทำบันทึกสรุปสำนวนขึ้นใหม่เพื่อเสนอต่อองค์คณะ วินิจฉัยเพื่อพิจารณาในวันอื่นก็ได้

ส่วนที่ ๒
การทำคำวินิจฉัยและคำสั่ง

ข้อ ๘๒ เมื่อเสร็จสิ้นการชี้แจงด้วยวาจาหรือการจัดทำบันทึกสรุปสำนวนขึ้นใหม่ของกรรมการเจ้าของสำนวนตามข้อ ๘๑ แล้ว ให้องค์คณะวินิจฉัยนัดประชุมปรึกษาเพื่อพิจารณาวินิจฉัย หรือมีคำสั่งในวันเดียวกันนั้นหรือวันอื่น

ข้อ ๘๓ คำวินิจฉัยหรือคำสั่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ชื่อผู้อุทธรณ์
- (๒) ชื่อคู่กรณีในอุทธรณ์
- (๓) สรุปอุทธรณ์และคำขอของผู้อุทธรณ์
- (๔) สรุปคำแก้อุทธรณ์
- (๕) ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัย
- (๖) คำวินิจฉัยแต่ละประเด็นพร้อมทั้งเหตุผล
- (๗) สรุปคำวินิจฉัยที่กำหนดให้คู่กรณีปฏิบัติหรือดำเนินการต่อไป

คำวินิจฉัยหรือคำสั่งตามวรรคหนึ่งต้องลงลายมือชื่อขององค์คณะวินิจฉัยที่นั่งพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นด้วย ถ้าผู้ใดมีเหตุจำเป็นไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้ผู้นั้นจดแจ้งเหตุดังกล่าวไว้ในคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้นด้วย

ข้อ ๘๔ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้องค์คณะวินิจฉัยมีคำวินิจฉัยตามข้อ ๕๐ หรือมีคำวินิจฉัยเป็นอย่างอื่น ดังนี้

ก. การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายและระดับโทษเหมาะสมแล้ว ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษดำเนินการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่ง และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้อง

(๓) ถ้าเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยถูกต้องตามกฎหมายและผู้อุทธรณ์ควรได้รับโทษเบาลง ให้มีคำวินิจฉัยให้ลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง แต่ถ้าเห็นว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะลดโทษต่ำกว่าปลดออกไม่ได้

(๔) ถ้าเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยถูกต้องตามกฎหมาย และเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดทางวินัย หรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัย ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกโทษ

(๕) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้มีคำวินิจฉัยให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

ข. กรณีอุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากราชการ

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งให้ออกจากราชการได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย และเหมาะสมแก่กรณีแล้ว ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งให้ออกจากราชการได้ดำเนินการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งและให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการเสียใหม่ให้ถูกต้อง

(๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งให้ออกจากราชการถูกต้องตามกฎหมายและเห็นว่า ยังไม่มีเหตุที่จะให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ ในกรณีเช่นนี้ให้มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่ง และให้ผู้อุทธรณ์ กลับเข้ารับราชการต่อไป

(๔) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งให้ออกจากราชการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้มีคำวินิจฉัยให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

ในกรณีที่องค์คณะวินิจฉัยเห็นสมควรเยียวยาความเสียหายให้ผู้อุทธรณ์หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้มีคำวินิจฉัยตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร กำหนด

การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ องค์คณะวินิจฉัยจะมีคำวินิจฉัยให้เพิ่มโทษไม่ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่ ได้รับแจ้งจาก ก.ก. ว่าสมควรเพิ่มโทษ จึงจะมีคำวินิจฉัยให้เพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ได้

ข้อ ๘๕ ในกรณีที่กรรมการในองค์คณะวินิจฉัยกับกรรมการเจ้าของสำนวนผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้ผู้นั้นมีสิทธิทำความเห็นแย้ง พร้อมทั้งเหตุผลของตนรวมไว้ในคำวินิจฉัยนั้นได้

ข้อ ๘๖ การประชุมของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือองค์คณะวินิจฉัยให้เป็นไปตาม ระเบียบ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการประชุมของคณะกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร

ข้อ ๘๗ เมื่อองค์คณะวินิจฉัยมีคำวินิจฉัยหรือมีคำสั่งชี้ขาดเรื่องอุทธรณ์ หรือประเด็น ข้อใดแห่งเรื่องอุทธรณ์แล้ว ห้ามมิให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาในองค์คณะวินิจฉัยนั้นอันเกี่ยวกับเรื่อง อุทธรณ์หรือประเด็นที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วนั้น

เรื่องอุทธรณ์ที่ได้มีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งชี้ขาดถึงที่สุดแล้ว ห้ามมิให้คู่กรณีเดียวกันอุทธรณ์ ในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน

ข้อ ๘๘ เมื่อได้มีการวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้แจ้งผลแห่งคำวินิจฉัยนั้นให้คู่กรณีทราบโดยเร็ว

ให้สำนักงาน ก.ก. จัดให้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ไว้ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้าตรวจดู หรือขอสำเนา ที่มีการรับรองถูกต้องได้

ข้อ ๘๙ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุขัดข้องที่ทำให้การพิจารณา ไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกซึ่งไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้อง ไม่เกินหกสิบวัน และให้บันทึกเหตุขัดข้องให้ปรากฏไว้ด้วย

หมวด ๑๑

การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของนิติกรผู้รับผิดชอบสำนวน
และพนักงานผู้รับอุทธรณ์

ข้อ ๕๐ ให้หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. แต่งตั้งนิติกรของสำนักงาน ก.ก. เป็นนิติกรผู้รับผิดชอบสำนวน เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของกรรมการเจ้าของสำนวนเกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๕๑ ให้หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ก. เป็นพนักงานผู้รับอุทธรณ์ เพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับอุทธรณ์ การตรวจอุทธรณ์ และการดำเนินงานทางธุรการอย่างอื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย

หมวด ๑๒

การนับระยะเวลา

ข้อ ๕๒ การนับระยะเวลาตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสุดสิ้น ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา ตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๕๓ บรรดาเรื่องอุทธรณ์ที่ได้ยื่นและรับไว้ก่อนมีการแต่งตั้ง ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร และได้มีการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วทั้งหมด หรือบางส่วน ให้การดำเนินการนั้นเป็นอันใช้ได้

ในกรณีที่องค์คณะวินิจฉัยเห็นว่าข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งมีความสมบูรณ์เพียงพอที่จะทำ คำวินิจฉัยหรือคำสั่งได้แล้ว ให้องค์คณะวินิจฉัยดำเนินการตามความในหมวด ๘ หมวด ๙ และหมวด ๑๐ ต่อไป โดยไม่ต้องดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงตามความในหมวด ๗ ก็ได้ แต่ถ้าองค์คณะวินิจฉัยเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งยังไม่มี ความสมบูรณ์เพียงพอที่จะทำ คำวินิจฉัยหรือคำสั่งได้ องค์คณะวินิจฉัย จะสั่งให้ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงตามความในหมวด ๗ ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

สุชาติ เวโรจน์

ประธานกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

ข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร

กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร
ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์
พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๗ (๕) และ (๗) มาตรา ๔๔ มาตรา ๖๔ วรรคสอง
และวรรคสี่ และมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร
และบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการ
จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓
และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จึงออกกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วย
การร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ร้องทุกข์และคู่กรณีในการร้องทุกข์

“คู่กรณีในการร้องทุกข์” หมายความว่า ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

“พนักงานผู้รับคำร้องทุกข์” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน ก.ก. มอบหมายให้เป็น
ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์ การตรวจคำร้องทุกข์ และการดำเนินงานธุรการอย่างอื่น
ตามกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้ และให้หมายรวมถึงเจ้าหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาหรือ
ของผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ หรือของผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ที่มีหน้าที่รับหนังสือ
ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยงานสารบรรณ ด้วย

“พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ที่สำนักงาน ก.ก. มอบหมายให้
รับผิดชอบสำนวนเรื่องร้องทุกข์

“องค์คณะวินิจฉัย” หมายความว่า ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คนหนึ่ง หรือคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร ที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ตั้งเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ในกรณีที่ เป็นคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร ต้องมีกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร อย่างน้อยสองคนจึงจะเป็นองค์คณะวินิจฉัย

“กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร” หมายความว่า บุคคลหนึ่งบุคคลใดในองค์คณะวินิจฉัย

“กรรมการเจ้าของสำนวน” หมายความว่า บุคคลหนึ่งบุคคลใดในองค์คณะวินิจฉัยที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้รับผิดชอบสำนวนเรื่องร้องทุกข์

“ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์” หมายความว่า องค์คณะวินิจฉัย และให้หมายความรวมถึงผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนี้ ด้วย

ข้อ ๔ ให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครรักษาการตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนี้ ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร อาจหารือที่ประชุม ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยก็ได้ คำวินิจฉัยนั้นให้เป็นที่สุด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ การร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๖ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นระหว่างกัน ควรจะได้ปรึกษาหารือทำความเข้าใจกัน ฉะนั้น เมื่อข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อดตนของผู้บังคับบัญชา หากแสดงความประสงค์จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นให้โอกาส และรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวเพื่อเป็นทางแห่งการทำความเข้าใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นต้น

ถ้าข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้ใดมีความคับข้องใจนั้น ไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือหรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจง หรือได้รับคำชี้แจงแล้วไม่เป็นที่พอใจ ก็ให้ร้องทุกข์ตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนี้

ข้อ ๗ ภายใต้บังคับข้อ ๖ ข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อดตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่อาจอุทธรณ์ตามส่วนที่ ๔ การอุทธรณ์แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนี้

การปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติตามของผู้บังคับบัญชา ซึ่งทำให้เกิดความคับข้องใจอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(๑) ไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่ง หรือปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติอื่นใด โดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดขึ้นเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

(๒) ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ

(๓) ประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางอย่างอันเป็นเหตุให้เสียสิทธิหรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

(๔) ไม่เป็นไปตาม หรือขัดกับระบบคุณธรรม ตามมาตรา ๔๑

ข้อ ๘ การร้องทุกข์ให้ร้องได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์สำหรับผู้อื่นไม่ได้ และให้ทำคำร้องทุกข์เป็นหนังสือยื่นต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ตามข้อ ๗

คำร้องทุกข์ให้ใช้ถ้อยคำสุภาพและอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์

(๒) การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๓) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าเป็นปัญหาของเรื่องร้องทุกข์

(๔) คำขอของผู้ร้องทุกข์

(๕) ลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ หรือผู้ได้รับมอบหมายให้ร้องทุกข์แทนกรณีที่จำเป็นตามข้อ ๑๐

ข้อ ๙ ในการยื่นคำร้องทุกข์ให้แนบหลักฐานที่เกี่ยวข้องพร้อมคำร้องทุกข์ด้วย กรณีที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ เพราะพยานหลักฐานอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่น หรือเพราะเหตุอื่นใด ให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานไว้ด้วย

ให้ผู้ร้องทุกข์ทำสำเนาคำร้องทุกข์และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ผู้ร้องทุกข์รับรองสำเนาถูกต้อง ๑ ชุด แนบพร้อมคำร้องทุกข์ด้วย กรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องมอบหมายให้บุคคลอื่นร้องทุกข์แทน ตามข้อ ๑๐ กิตติ กรณีที่มีการแต่งตั้งทนายความหรือบุคคลอื่นดำเนินการแทนในขั้นตอนใด ๆ ในกระบวนการพิจารณา วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๑๑ กิตติ ให้แนบหลักฐานการมอบหมายหรือหลักฐานการแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามที่กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร นี้ กำหนด

ถ้าผู้ร้องทุกข์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้แสดงความประสงค์ไว้ในคำร้องทุกข์ด้วย หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้แต่ต้องยื่นหนังสือก่อนที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์เริ่มพิจารณา

ข้อ ๑๐ ผู้มีสิทธิร้องทุกข์จะมอบหมายให้บุคคลอื่นร้องทุกข์แทนได้ ในกรณีมีเหตุจำเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) เจ็บป่วยจนไม่สามารถร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง
- (๒) อยู่ในต่างประเทศและคาดหมายได้ว่าไม่อาจร้องทุกข์ได้ทันภายในเวลาที่กำหนด
- (๓) มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นสมควร

การมอบหมายตามวรรคหนึ่ง จะต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้มีสิทธิร้องทุกข์ พร้อมทั้งหลักฐานแสดงเหตุจำเป็นข้างต้น ถ้าไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือโดยมีพยาน ลงลายมือชื่อรับรองอย่างน้อยสองคน

ข้อ ๑๑ คู่กรณีอาจมีหนังสือแต่งตั้งให้ทนายความหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดแทนตนในกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ขั้นตอนใด ๆ ก็ได้ โดยให้แนบหนังสือแต่งตั้ง หลักฐานแสดงตนของทนายความหรือบุคคลผู้ได้รับแต่งตั้ง พร้อมคำร้องทุกข์หรือจะยื่นในภายหลังก่อนการดำเนินการในขั้นตอนนั้นๆ

ข้อ ๑๒ คำร้องทุกข์ให้ยื่นต่อพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์ ในการนี้ อาจยื่นคำร้องทุกข์โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ และให้ถือว่าวันที่ยื่นคำร้องทุกข์ต่อพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือร้องทุกข์ แล้วแต่กรณี เป็นวันยื่นคำร้องทุกข์

ข้อ ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาร้องทุกข์ การนับวันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือ ให้ถือว่าวันที่ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๒) ในกรณีที่ไม่มีผลการลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งตาม (๑) แต่มีการแจ้งคำสั่งให้ทราบ พร้อมสำเนาคำสั่ง และทำบันทึกวันเดือนปี เวลา สถานที่ที่แจ้ง โดยลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่ไม่มีแจ้งคำสั่งตาม (๒) และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ให้ส่งสำเนาคำสั่ง ไปสองฉบับเพื่อให้เก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ และให้ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่ง แล้วส่งกลับคืนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ กรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่ามีผู้รับแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา ก็ให้ถือว่าผู้มีสิทธิร้องทุกข์ได้รับทราบคำสั่งอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์แล้ว

(๔) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาโดยไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือ ให้ถือว่าวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้มีสิทธิร้องทุกข์รับทราบหรือควรรับทราบคำสั่งที่ไม่เป็นหนังสือนั้น เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๕) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา โดยไม่ได้มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือว่าผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา ดังกล่าว เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

ข้อ ๑๔ ผู้ร้องทุกข์อาจถอนคำร้องทุกข์ที่ยื่นไว้แล้วในเวลาใด ๆ ก่อนที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัย ร้องทุกข์จะมีคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดในเรื่องร้องทุกข์นั้น ก็ได้

การถอนคำร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ แต่ถ้าผู้ร้องทุกข์ ถอนคำร้องทุกข์ ด้วยวาจาต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์บันทึกไว้ และให้ผู้ร้องทุกข์ลงลายมือชื่อ ไว้เป็นหลักฐาน

เมื่อมีการถอนคำร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์อนุญาตและสั่งจำหน่ายคำร้องทุกข์ ออกจากสารบบ

ข้อ ๑๕ ในการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์มีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริง ได้ตามความเหมาะสม ในกรณีนี้ ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์อาจแสวงหาข้อเท็จจริงจากพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นนอกเหนือจากพยานหลักฐานของคู่กรณีที่ปรากฏในคำร้องทุกข์ คำแก้คำร้องทุกข์ ก็ได้ ในการแสวงหาข้อเท็จจริงเช่นว่านี้ ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์อาจดำเนินการ ตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ ส่วนที่ ๒ หรือตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่ข้อเท็จจริงซึ่งได้มาจากการแสวงหาเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่งอาจกระทบถึงสิทธิ ของคู่กรณี ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ต้องให้คู่กรณีได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาส ได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

ข้อ ๑๖ คำวินิจฉัยในเรื่องร้องทุกข์ของผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ชื่อผู้ร้องทุกข์
- (๒) ชื่อคู่กรณีในการร้องทุกข์
- (๓) สรุปคำร้องทุกข์และคำขอของผู้ร้องทุกข์
- (๔) สรุปคำแก้คำร้องทุกข์
- (๕) ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัย
- (๖) คำวินิจฉัยของผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์พร้อมทั้งเหตุผล
- (๗) สรุปคำวินิจฉัยหรือคำสั่งที่กำหนดให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือดำเนินการต่อไป
- (๘) ข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งนั้น (ถ้ามี)

คำวินิจฉัยในเรื่องร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งต้องลงลายมือชื่อของผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ที่วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้น ถ้าผู้ใดมีเหตุจำเป็นไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้จดแจ้งเหตุดังกล่าวไว้ใน คำวินิจฉัยนั้นด้วย

ข้อ ๑๗ ระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนี้ เมื่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นสมควรหรือเมื่อคู่กรณีมีคำขอ ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์มีอำนาจยื่นหรือขยายระยะเวลาได้ตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๑๘ การนับระยะเวลาตามกฎหมาย ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครนี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ข้อ ๑๙ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในหมวด ๑ ให้ใช้บังคับกับการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ในหมวดอื่นด้วย เว้นแต่จะมีหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นก็ให้ปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

หมวด ๒

การร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป

ข้อ ๒๐ การร้องทุกข์ที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชา และกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร แต่ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับนั้น ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาที่ต่ำกว่าผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าสำนักงาน ก.ก. ให้ร้องทุกข์ต่อผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าสำนักงาน ก.ก. แล้วแต่กรณี และให้ผู้ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าสำนักงาน ก.ก. แล้วแต่กรณี เป็นผู้ที่มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๒) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาที่ต่ำกว่าเลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการเขต ให้ร้องทุกข์ต่อเลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี และให้เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เป็นผู้ที่มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากเลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือหัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ให้ร้องทุกข์ต่อปลัดกรุงเทพมหานคร และให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้ที่มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

ข้อ ๒๑ การยื่นคำร้องทุกข์อาจยื่นผ่านผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ก็ได้ และให้นำความในข้อ ๑๒ หมวด ๑ มาใช้บังคับกับการยื่นคำร้องทุกข์ดังกล่าวด้วย

ข้อ ๒๒ เมื่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ได้รับคำร้องทุกข์แล้ว ให้มีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้นส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และคำชี้แจงของตน (ถ้ามี) ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ประกอบการพิจารณาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับหนังสือร้องทุกข์

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้รับคำร้องทุกข์ ให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งคำร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนาต่อไปยังผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

เมื่อผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ได้รับคำร้องทุกข์ที่ยื่นผ่านตามข้อ ๒๑ หรือส่งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้จัดส่งคำร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนาและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและคำชี้แจงของตน (ถ้ามี) ไปยังผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

ข้อ ๒๓ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์พิจารณาจากเรื่องราวการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ของผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ในกรณีที่จำเป็นและสมควร อาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ชำราราชการ หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หากผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นว่า การแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ จะไม่ให้แถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้ แต่ให้บันทึกเหตุผลไว้ด้วย

ในกรณีที่นัดให้ผู้ร้องทุกข์มาแถลงการณ์ด้วยวาจา ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลงหรือมอบหมายเป็นหนังสือให้ข้าราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาแถลงแก้ด้วยวาจาในการพิจารณาครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการแถลงแก้ดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือผู้แทน (ถ้ามี) เข้าฟังการแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้ร้องทุกข์ได้

ข้อ ๒๔ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้แล้วเสร็จภายในหกสัปดาห์นับแต่วันได้รับคำร้องทุกข์ แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณา ให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าวให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกินสามสัปดาห์ และให้บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วย

ในกรณีที่ขยายเวลาตามวรรคหนึ่งแล้วการพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสัปดาห์ และให้พิจารณากำหนดมาตรการที่จะทำให้การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็วและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และให้ส่งหลักฐานดังกล่าวไปยังผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปของผู้ร้องทุกข์ภายในสัปดาห์นับแต่วันที่ครบกำหนดขยายเวลาตามวรรคหนึ่ง เพื่อที่ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปจะได้ติดตามแนะนำและชี้แจงให้การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็ว แต่ถ้าปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้ส่งหลักฐานดังกล่าวไปยังหัวหน้าสำนักงาน ก.ก. ในฐานะเลขาธิการของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๒๕ ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์มีอำนาจไม่รับเรื่องร้องทุกข์ ยกคำร้องทุกข์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่ง และให้เยียวยาความเสียหาย ให้ผู้ร้องทุกข์หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม โดยให้นำระเบียบที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร กำหนดในเรื่องเดียวกันนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ประการใดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้นในโอกาสแรกที่ทำได้ และเมื่อได้ดำเนินการตามคำวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

คำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ให้เป็นที่สุด ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยนั้น มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ต่อไปได้

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่ยังไม่มีระเบียบ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เรื่องการเยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมใช้บังคับ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ สั่งการในเรื่องการเยียวยาและดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมไปพลางก่อนตามที่เห็นสมควรได้ โดยให้นำประโยชน์ของทางราชการมาประกอบการพิจารณาด้วย

เมื่อมีระเบียบ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ในเรื่องเดียวกันนี้ใช้บังคับแล้ว หากการดำเนินการตามที่ได้สั่งการไปนั้นมีมาตรฐานต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ก็ให้ดำเนินการเพิ่มเติมให้ครบถ้วนเท่าที่ทำได้ และให้ถือว่าเป็นการเยียวยาหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามระเบียบ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร แล้ว

ข้อ ๒๗ ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์อาจถูกคัดค้านได้ โดยให้นำความในหมวด ๓ ข้อ ๕๘ มาใช้บังคับกับเหตุแห่งการคัดค้านและการยื่นคำคัดค้าน โดยอนุโลม

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์คัดค้านผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์เหนือผู้ถูกคัดค้านเป็นผู้พิจารณาคำคัดค้าน ถ้าเห็นว่าคำคัดค้านไม่มีเหตุผล ก็ให้มีคำสั่งยกคำคัดค้าน คำสั่งดังกล่าวให้เป็นที่สุด และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการต่อไป แต่ถ้าเห็นว่าคำคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ให้แจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านกับผู้ร้องทุกข์ทราบ กรณีนี้ให้ผู้พิจารณาคำคัดค้านเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์แทน และให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ข้างต้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้ถูกคัดค้าน ให้ส่งคำคัดค้านไปที่หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. ในฐานะเลขานุการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร และให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เป็นผู้พิจารณาคำคัดค้าน ถ้าเห็นว่าคำคัดค้านไม่มีเหตุผลก็ให้มีคำสั่งยกคำคัดค้าน คำสั่งดังกล่าวให้เป็นที่สุด และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการต่อไป แต่ถ้าเห็นว่าคำคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ก็ให้แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบ และแนะนำผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ประกอบด้วยผู้แทนผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์หนึ่งคน ผู้แทนผู้ร้องทุกข์หนึ่งคน ผู้แทนผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หนึ่งคน ทั้งนี้ ให้หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. ตั้งข้าราชการสำนักงาน ก.ก. หนึ่งคนร่วมเป็นกรรมการด้วย และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการดังกล่าวประชุมและเลือกกันเองคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเลขานุการ และจะให้ผู้ช่วยเลขานุการ ก็ได้

เมื่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณามีมติประการใด ให้เสนอต่อปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์เพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยตามที่เห็นสมควร และการทำ คำวินิจฉัยในกรณีนี้ ให้นำข้อ ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๐ เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์เสร็จสิ้นลงแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินการตามคำวินิจฉัยพร้อมทั้งสำเนาคำวินิจฉัยไปยัง ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ภายในสิบห้าวันนับแต่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตามคำวินิจฉัยนั้นแล้วเพื่อประโยชน์ ในการศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบพิทักษ์ระบบคุณธรรม ต่อไป

หมวด ๓

การร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ ๑

การยื่นคำร้องทุกข์ การตรวจคำร้องทุกข์ การตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร การจ่ายสำนวน และการสั่งรับหรือไม่รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณา

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. หรือผู้อำนวยการเขตให้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร โดยยื่นคำร้องทุกข์ต่อพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์ที่กองพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.ก. หรือจะส่ง คำร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังกองพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.ก. ก็ได้

ข้อ ๓๒ คำร้องทุกข์ที่ยื่นที่กองพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.ก. ให้พนักงานผู้รับ คำร้องทุกข์ออกใบรับคำร้องทุกข์และลงทะเบียนรับคำร้องทุกข์ไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับคำร้องทุกข์ ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือว่าวันที่รับคำร้องทุกข์ตามหลักฐานดังกล่าว เป็นวันยื่นคำร้องทุกข์

ข้อ ๓๓ คำร้องทุกข์ที่พนักงานผู้รับคำร้องทุกข์ได้รับไว้แล้ว ให้ลงทะเบียนเรื่องร้องทุกข์ ในสารบบ และตรวจคำร้องทุกข์ในเบื้องต้น

(๑) ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่มีการดำเนินการโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ ให้เสนอคำร้องทุกข์ดังกล่าวต่อประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๒) ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่มีการดำเนินการโดยไม่สมบูรณ์ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ ให้พนักงานผู้รับคำร้องทุกข์แนะนำให้ผู้ร้องทุกข์แก้ไขให้ครบถ้วนภายใน ระยะเวลาที่กำหนด

(๓) ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่อยู่ในอำนาจของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จะรับไว้พิจารณาได้ หรือเป็นกรณีตาม (๒) แต่ผู้ร้องทุกข์ไม่แก้ไขภายในเวลาที่กำหนด ให้บันทึกไว้แล้วเสนอคำร้องทุกข์ ดังกล่าวต่อประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๓๔ ให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร ชั้นคณะหนึ่ง หรือหลายคณะเป็นองค์คณะวินิจฉัยก็ได้ แต่ละคณะประกอบด้วย กรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คนหนึ่งเป็นประธาน และกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครอีกสองคน เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ โดยจะกำหนดให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร หรือกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร หลายคณะพร้อมกันก็ได้ และให้มีเจ้าหน้าที่กองพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.ก. ที่ได้รับมอบหมายเป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการได้ ตามความจำเป็น

ในกรณีที่มีความจำเป็น ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร อาจแต่งตั้งให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร หรือกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร คนใดทำหน้าที่วินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ก็ได้

ข้อ ๓๕ เมื่อได้มีการตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร และได้มีการจ่ายสำนวนแล้ว ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร แจ้งคำสั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร ให้ผู้ร้องทุกข์ทราบ โดยให้ผู้ร้องทุกข์ลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน แล้วมอบสำเนาคำสั่งให้ไว้หนึ่งฉบับหรือจะส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ร้องทุกข์ ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการก็ได้ ในกรณีนี้เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ร้องทุกข์ได้รับทราบคำสั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร แล้ว

ให้นำความตามวรรคหนึ่งใช้บังคับกับกรณีที่กรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คนหนึ่งเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ด้วย

ข้อ ๓๖ เมื่อประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้รับคำร้องทุกข์แล้ว ให้พิจารณาจ่ายสำนวนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๗ ถึงข้อ ๔๓

ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งการให้รวมเรื่องร้องทุกข์ที่มีมูลกรณีเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกันเพื่อพิจารณาเป็นเรื่องเดียวกันก็ได้

๕ ข้อ ๓๗ ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าคำร้องทุกข์ใดมีปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญ หรือผลการวินิจฉัยอาจกระทบต่อวิถีทางปฏิบัติราชการ หรือจะเป็นการวางบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการ หรือเป็นกรณีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับระบบคุณธรรม ที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครสมควรเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยเอง ก็ให้จ่ายสำนวนคำร้องทุกข์นั้นให้ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เป็นองค์คณะวินิจฉัย โดยให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ตั้งกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คนหนึ่งเป็นกรรมการเจ้าของสำนวน และมีพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนเป็นผู้ช่วย

ข้อ ๓๘ ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าคำร้องทุกข์ใดเป็นกรณีทั่วไปที่ไม่มีลักษณะตามข้อ ๓๗ ให้จ่ายสำนวนคำร้องทุกข์นั้นให้กรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คนหนึ่งหรือคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครคณะหนึ่งคณะใดเป็นองค์คณะวินิจฉัยก็ได้

ในกรณีที่กรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คนหนึ่งเป็นองค์คณะวินิจฉัย ให้ผู้นั้นเป็นกรรมการเจ้าของสำนวน และมีพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนเป็นผู้ช่วย

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครคณะหนึ่งคณะใดเป็นองค์คณะวินิจฉัย ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครคณะนั้นตั้งกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร ในคณะคนหนึ่งเป็นกรรมการเจ้าของสำนวน และมีพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนเป็นผู้ช่วย

ข้อ ๓๙ ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าคำร้องทุกข์เรื่องใดเป็นร้องทุกข์ ที่ไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ ให้จ่ายสำนวนคำร้องทุกข์นั้นให้กรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คนหนึ่ง เป็นกรรมการเจ้าของสำนวน หรือจะจ่ายให้คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร คณะหนึ่ง ทำหน้าที่เป็นองค์คณะวินิจฉัย ก็ได้

ข้อ ๔๐ ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าคำร้องทุกข์เรื่องใดเป็นร้องทุกข์ ที่รับไว้พิจารณาได้ ให้จ่ายสำนวนคำร้องทุกข์ให้แก่กรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร คนหนึ่ง หรือ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครเป็นองค์คณะวินิจฉัย หากมีการตั้งคณะกรรมการ วินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครขึ้นหลายคณะ ให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครจ่ายสำนวน ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีการตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครแยกตามความเชี่ยวชาญ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ให้จ่ายสำนวนให้ตรงกับความเชี่ยวชาญของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร ที่ตั้งไว้

(๒) ถ้ามีการตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครแยกตามกลุ่มของหน่วยงาน ให้จ่ายสำนวนให้ตรงกับกลุ่มของหน่วยงานนั้น

(๓) ในกรณีที่ไม่มีกรรมการตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร ตาม (๑) หรือ (๒) หรือมีการตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครตาม (๑) หรือ (๒) ในลักษณะเดียวกัน หลายคณะ หรือคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครตาม (๑) หรือ (๒) มีคำร้องทุกข์ ค้างการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งหากจ่ายสำนวนให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครนั้นอีก จะทำให้การพิจารณาล่าช้าหรือกระทบต่อความยุติธรรม ให้จ่ายสำนวนคำร้องทุกข์ ตามที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นสมควร

ข้อ ๔๑ กรรมการเจ้าของสำนวนอาจกำหนดประเด็นให้พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน วิเคราะห์ และพิจารณาทำความเข้าใจเสนอในเบื้องต้นประกอบการพิจารณาขององค์คณะวินิจฉัยเพื่อพิจารณา สั่งรับหรือไม่รับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณา ดังนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่มีการดำเนินการโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ และเป็นคำร้องทุกข์ที่รับไว้พิจารณาได้ ก็ให้องค์คณะวินิจฉัยมีคำสั่งรับคำร้องทุกข์นั้นไว้พิจารณาแล้ว ดำเนินการตามกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ต่อไป

(๒) ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่ยังไม่ชัดเจนหรือที่ยังมีการดำเนินการโดยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ในหมวด ๑ ก็ให้มีคำสั่งให้ผู้ร้องทุกข์ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด ก็ให้เสนอองค์คณะวินิจฉัยเพื่อพิจารณามีคำวินิจฉัย ต่อไป

(๓) ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่ไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ตามข้อ ๔๒ ก็ให้เสนอองค์คณะวินิจฉัยเพื่อพิจารณามีคำวินิจฉัยต่อไป

ข้อ ๔๒ ห้ามมิให้รับคำร้องทุกข์ดังต่อไปนี้ไว้พิจารณา

- (๑) เป็นกรณีที่ไม่มีคำร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ได้ตามข้อ ๗
- (๒) ผู้ร้องทุกข์มิใช่เป็นผู้มีสิทธิร้องทุกข์ตามข้อ ๗
- (๓) ผู้ร้องทุกข์มิใช่เป็นบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีสิทธิร้องทุกข์แทนตามข้อ ๑๐
- (๔) เป็นคำร้องทุกข์ที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ ๘
- (๕) เป็นเรื่องที่ได้เคยมีการร้องทุกข์และได้มีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว
- (๖) เป็นกรณีตามข้อ ๔๑ (๒)

ข้อ ๔๓ เมื่อได้รับความเห็นของกรรมการเจ้าของสำนวนตามข้อ ๔๑ (๒) หรือ (๓) ให้องค์คณะวินิจฉัยพิจารณามีคำวินิจฉัย ดังนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่รับไว้พิจารณาไม่ได้ตามข้อ ๔๒ ก็ให้มีความวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องทุกข์นั้นไว้พิจารณาและส่งจำหน่ายเรื่องร้องทุกข์นั้นออกจากสารบบ

ในกรณีที่กรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการเจ้าของสำนวนหรือคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร เป็นองค์คณะวินิจฉัย เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งเสร็จสิ้นแล้วให้รายงาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อทราบต่อไปด้วย

(๒) ถ้าเห็นว่าเป็นคำร้องทุกข์ที่อาจรับไว้พิจารณาได้ ก็ให้คำสั่งให้กรรมการเจ้าของสำนวนดำเนินการตามกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ต่อไป

ส่วนที่ ๒ กระบวนการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ข้อ ๔๔ เมื่อได้มีการส่งรับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณาแล้ว ให้กรรมการเจ้าของสำนวนมีคำสั่งให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ทำคำแก้คำร้องทุกข์ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งหรือภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยส่งสำเนาคำร้องทุกข์และสำเนาหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปให้ด้วย ในกรณีที่เห็นสมควร กรรมการเจ้าของสำนวนจะกำหนดประเด็นที่คู่กรณีในการร้องทุกข์ต้องชี้แจงหรือกำหนดให้จัดส่งพยานหลักฐานที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ไปให้ด้วยก็ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๔

ข้อ ๔๕ ให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ทำคำแก้คำร้องทุกข์และคำชี้แจงตามประเด็นที่กำหนดให้โดยชัดแจ้งและครบถ้วน พร้อมส่งพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และหลักฐานการรับทราบหรือควรได้ทราบเหตุของการร้องทุกข์ โดยจัดทำสำเนาคำแก้คำร้องทุกข์ สำเนาคำชี้แจง และสำเนาพยานหลักฐานตามจำนวนที่กรรมการเจ้าของสำนวนกำหนด ยื่นภายในระยะเวลาตามข้อ ๔๔

ข้อ ๔๖ ในกรณีที่กรรมการเจ้าของสำนวนเห็นว่าคำแก้คำร้องทุกข์หรือคำชี้แจงของคู่กรณีในการร้องทุกข์ หรือพยานหลักฐานที่ส่งมาให้อย่างไม่ครบถ้วนหรือชัดเจนเพียงพอ ให้สั่งให้คู่กรณีในการร้องทุกข์แก้ไขเพิ่มเติมคำแก้คำร้องทุกข์หรือจัดทำคำชี้แจงเพิ่มเติม หรือส่งพยานหลักฐานเพิ่มเติมมาให้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อ ๔๗ ในกรณีที่คู่กรณีในการร้องทุกข์มิได้จัดทำคำแก้คำร้องทุกข์และคำชี้แจงตามประเด็นที่กำหนดให้ชัดเจน พร้อมทั้งพยานหลักฐานยื่นต่อกรรมการเจ้าของสำนวนในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าคู่กรณีในการร้องทุกข์ยอมรับข้อเท็จจริงตามข้อร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์ และให้กรรมการเจ้าของสำนวนพิจารณาดำเนินการต่อไปตามที่เห็นเป็นการยุติธรรม

ข้อ ๔๘ การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร พิจารณาจากพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินเรื่องนั้น ประกอบกับคำร้องทุกข์และคำแก้คำร้องทุกข์ ในกรณีจำเป็นและสมควร ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครมีอำนาจดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้ให้นำนามตรา ๑๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

การสรุปสำนวน และการประชุมวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์

ข้อ ๔๙ เมื่อรับคำร้องทุกข์ไว้พิจารณาดำเนินการแล้ว หากกรรมการเจ้าของสำนวนเห็นว่าสามารถวินิจฉัยได้จากข้อเท็จจริงในคำร้องทุกข์นั้น โดยไม่ต้องดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงอีก หรือเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ได้จากคำแก้คำร้องทุกข์ เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเรื่องนั้นหรือข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการแสวงหาเพิ่มเติม (ถ้ามี) เพียงพอต่อการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้นแล้ว ให้กรรมการเจ้าของสำนวนทำบันทึกของกรรมการเจ้าของสำนวนสรุปเสนอองค์คณะวินิจฉัยเพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

บันทึกสรุปสำนวนตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ชื่อผู้ร้องทุกข์และคู่กรณีในการร้องทุกข์
- (๒) สรุปคำร้องทุกข์
- (๓) สรุปคำแก้คำร้องทุกข์ (ถ้ามี)
- (๔) สรุปข้อเท็จจริงที่กรรมการเจ้าของสำนวนแสวงหาเพิ่มเติม (ถ้ามี)
- (๕) ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยทั้งข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง
- (๖) ความเห็นของกรรมการเจ้าของสำนวนเกี่ยวกับประเด็นที่จะต้องวินิจฉัย และคำขอของผู้ร้องทุกข์

ให้กรรมการเจ้าของสำนวนเสนอบันทึกสรุปสำนวนตามวรรคหนึ่งและสำนวนพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องทุกข์นั้นทั้งหมดให้องค์คณะวินิจฉัยพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อ ๕๐ เมื่อองค์คณะวินิจฉัยได้พิจารณานำบันทึกสรุปสำนวนของกรรมการเจ้าของสำนวน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ได้มาอย่างไม่เพียงพอหรือมีข้อที่ควรปรับปรุง ก็ให้กรรมการเจ้าของสำนวนรับไปดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหรือดำเนินการปรับปรุงตามความเห็นขององค์คณะวินิจฉัย แล้วนำผลการดำเนินการเสนอให้องค์คณะวินิจฉัยเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ในกรณีที่องค์คณะวินิจฉัยพิจารณาตามวรรคหนึ่งแล้ว เห็นว่าข้อเท็จจริงที่ได้มาเพียงพอต่อการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้น ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๕๑ ต่อไป

ข้อ ๕๑ ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้องค์คณะวินิจฉัยจัดให้มีการประชุมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์อย่างน้อยหนึ่งครั้ง เพื่อให้คู่กรณีมีโอกาสมาแถลงด้วยวาจาต่อหน้าองค์คณะวินิจฉัย เว้นแต่ในกรณีที่องค์คณะวินิจฉัยเห็นว่าเรื่องร้องทุกข์นั้นมีข้อเท็จจริงชัดเจนเพียงพอต่อการพิจารณาวินิจฉัยแล้ว หรือมีข้อเท็จจริงและประเด็นวินิจฉัยไม่ซับซ้อน และการมาแถลงด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ จะให้การแถลงด้วยวาจาเสียก็ได้

ในกรณีที่มีการประชุมและให้มีการแถลงตามวรรคหนึ่ง เมื่อองค์คณะวินิจฉัยได้กำหนดวันประชุมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์แล้ว ให้กรรมการเจ้าของสำนวนแจ้งกำหนดวันประชุมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ พร้อมทั้งส่งสรุปคำร้องทุกข์และสรุปคำแก้คำร้องทุกข์ ตลอดจนสรุปข้อเท็จจริงที่กรรมการเจ้าของสำนวนแสวงหาเพิ่มเติม (ถ้ามี) ให้แก่คู่กรณีทราบล่วงหน้าก่อนวันประชุมพิจารณาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อเปิดโอกาสให้คู่กรณีได้แถลงสรุปคำร้องทุกข์และคำแก้คำร้องทุกข์ของตน ทั้งนี้คู่กรณีจะไม่มาในวันประชุมพิจารณาก็ได้ หากในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์หรือคู่กรณีในการร้องทุกข์ไม่มาในวันประชุมพิจารณา ก็ให้พิจารณาลับหลังไปได้ และให้บันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ ๕๒ ในกรณีที่มีการประชุมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๕๑ วรรคหนึ่ง เมื่อเริ่มการประชุม ให้กรรมการเจ้าของสำนวนเสนอสรุปข้อเท็จจริงและประเด็นที่จะต้องวินิจฉัย แล้วให้ผู้ร้องทุกข์และคู่กรณีในการร้องทุกข์แถลงด้วยวาจาเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัย

คำแถลงด้วยวาจาของผู้ร้องทุกข์และของคู่กรณีในการร้องทุกข์ต้องกระชับและอยู่ในประเด็น โดยไม่อาเจยกข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายอื่นนอกจากที่ปรากฏในคำร้องทุกข์และคำแก้คำร้องทุกข์ได้

ส่วนที่ ๔

การทำคำวินิจฉัย

ข้อ ๕๓ ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ให้องค์คณะวินิจฉัยมีคำวินิจฉัยไม่รับเรื่องร้องทุกข์ไว้พิจารณาตามข้อ ๔๓ (๑) หรือมีคำวินิจฉัยเป็นอย่างอื่น ดังนี้ ยกคำร้องทุกข์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่ง และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์ หรือให้ดำเนินการอื่นใด เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร กำหนด

ข้อ ๕๔ คำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ขององค์คณะวินิจฉัย ให้นำความในข้อ ๑๖ หมวด ๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร หรือกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เจ้าของสำนวนเป็นองค์คณะวินิจฉัย และได้จัดทำคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งเสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อทราบ หากมีข้อแนะนำหรือข้อควรปรับปรุงประการใด ให้แก้ไขปรับปรุงตามความเห็นของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ต่อไป

ในกรณีที่องค์คณะวินิจฉัยพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้วเห็นสมควรให้มีการเยียวยาแก่ผู้ร้องทุกข์ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม และอยู่ในระหว่างที่ยังไม่ได้มีระเบียบ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ในเรื่องดังกล่าวใช้บังคับ ให้นำความตามข้อ ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลมไปพลางก่อน

ข้อ ๕๕ การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ที่ร้องต่อ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ให้องค์คณะวินิจฉัยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับคำร้องทุกข์ ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าวได้ ให้ขยายเวลาได้อีกสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน โดยให้บันทึกเหตุผลความจำเป็นไว้ด้วย แต่ถ้าขยายเวลาแล้วยังไม่แล้วเสร็จ ให้ประธาน ก.พ.ค.กรุงเทพมหานคร พิจารณากำหนดมาตรการที่จะทำให้การพิจารณาวินิจฉัยแล้วเสร็จโดยเร็ว และบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๕๖ เมื่อได้วินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์และดำเนินการตามข้อ ๕๔ วรรคสองแล้ว ให้แจ้งให้คู่กรณีทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว คำวินิจฉัยนั้นให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองต่อไปได้

ข้อ ๕๗ คำวินิจฉัยร้องทุกข์ให้ผู้ถูกฟ้องกรณีในการร้องทุกข์และผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติตามนับแต่วันที่กำหนดไว้ในคำวินิจฉัยร้องทุกข์นั้น

ส่วนที่ ๕

การคัดค้านกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร

ข้อ ๕๘ ผู้ร้องทุกข์หรือคู่กรณีในการร้องทุกข์อาจคัดค้านกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ หรือเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาดังกล่าว

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์

(๔) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางสมรสกับบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

การคัดค้านดังกล่าวต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ภายในเจ็ดวันนับแต่วันรับทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร โดยแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านว่า จะทำให้การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ไม่ได้รับความจริงและความยุติธรรมอย่างไรด้วย

ข้อ ๕๙ เมื่อมีการยื่นคำคัดค้านกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครคนใด ให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร แจ้งให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครที่ถูกคัดค้าน งดการปฏิบัติหน้าที่ไว้จนกว่าประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร จะได้มีการชี้ขาดในเรื่องการคัดค้านนั้นแล้ว

ในการพิจารณาคำคัดค้านให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครพิจารณาจากคำคัดค้าน และบันทึกชี้แจงของกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครผู้ถูกคัดค้าน หากประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าไม่ได้เป็นไปตามคำคัดค้านและมีเหตุผลสมควรที่จะให้ผู้ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ให้นำเรื่องเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณา ถ้าที่ประชุม มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการที่ไม่ถูกคัดค้าน ก็ให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ มติดังกล่าวให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ แล้วให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร เห็นว่าคำคัดค้านฟังขึ้น หรือมีเหตุผลพอที่จะฟังได้ว่า หากให้ผู้ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจทำให้การพิจารณาไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมให้มีคำสั่ง ให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร เรื่องนั้น แล้วแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบด้วย

ในกรณีที่ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร สั่งให้กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร ที่ถูกคัดค้านถอนตัวจากการพิจารณา ให้ประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครแต่งตั้งกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครจากคณะหนึ่งคณะใดหรือตนเองปฏิบัติหน้าที่แทนตามความจำเป็น

ข้อ ๖๐ กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครผู้ใดเห็นว่า ตนมีกรณีอันอาจถูกคัดค้าน ได้ตามข้อ ๕๘ หรือเห็นว่ามีเหตุอื่นที่อาจจะมีการกล่าวอ้างในภายหลังได้ว่า ตนไม่อยู่ในฐานะที่จะปฏิบัติหน้าที่ โดยเที่ยงธรรม ให้แจ้งต่อประธาน ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร และถอนตัวจากการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ และให้นำข้อ ๕๘ และข้อ ๕๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖๑ การที่กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครผู้ถูกคัดค้านที่ถูกสั่งให้งดการปฏิบัติหน้าที่ หรือกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรุงเทพมหานครที่ถูกสั่งให้ถอนตัวเพราะมีเหตุอันอาจถูกคัดค้านนั้น ย่อมไม่กระทบถึงการกระทำใด ๆ ที่ได้กระทำไปแล้ว แม้ว่าจะได้ดำเนินการหลังจากที่ได้มีการยื่นคำคัดค้าน

ส่วนที่ ๖

การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานผู้รับคำร้องทุกข์และพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวน

ข้อ ๖๒ ให้หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ก. เป็นพนักงาน ผู้รับคำร้องทุกข์เพื่อปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์ การตรวจคำร้องทุกข์ และการดำเนินการ ทางธุรการอย่างอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๖๓ ให้หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. แต่งตั้งพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนทำหน้าที่ช่วยสนับสนุน การดำเนินงานของกรรมการเจ้าของสำนวน เกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์และปฏิบัติหน้าที่อื่น ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๖๔ บรรดาเรื่องร้องทุกข์ที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครที่ได้ยื่นและรับไว้ก่อนมีการแต่งตั้ง ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร และได้มีการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริง โดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วทั้งหมดหรือบางส่วน ให้การดำเนินการนั้นเป็นอันใช้ได้

ในกรณีที่องค์คณะวินิจฉัยเห็นว่าข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งมีความสมบูรณ์เพียงพอที่จะทำคำวินิจฉัยได้ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยดำเนินการตามความในหมวด ๓ ส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔ ต่อไปโดยไม่ต้องดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงอีกก็ได้ แต่ถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยเห็นว่าข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งยังไม่มีความสมบูรณ์เพียงพอที่จะทำคำวินิจฉัยได้ องค์คณะวินิจฉัยจะสั่งให้ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

สุชาติ เวโรจน์

ประธานกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

ข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร